

**UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA FILOZOFICKÁ
KATEDRA SOCIÁLNÍCH VĚD**

**KOMPARACE VOLNOČASOVÝCH
AKTIVIT VYSOKOŠKOLSKÝCH
STUDENTŮ V ČECHÁCH
A VE ŠPANĚLSKU**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

AUTOR PRÁCE: Tereza Bisová

VEDOUCÍ PRÁCE: PhDr. Mgr. Ilona Moravcová, Ph.D.

2008

**UNIVERSITY OF PARDUBICE
FACULTY OF ARTS AND PHILOSOPHY
DEPARTMENT OF SOCIAL SCIENCES**

**COMPARATION OF LEISURE-TIME
ACTIVITIES BETWEEN
UNIVERSITY STUDENTS IN CZECH
REPUBLIC AND IN SPAIN**

BACHELOR PAPER

AUTHOR : Tereza Bisová
SUPERVISOR: PhDr. Mgr. Ilona Moravcová, Ph.D.

2008

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Katedra sociálních věd
Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tereza BISOVÁ**

Studijní program: **B6703 Sociologie**

Studijní obor: **Sociologie**

Název tématu: **Komparace volnočasových aktivit studentů v Čechách a ve Španělsku**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Stručná osnova:

1. Uvedení do problematiky zvoleného tématu
2. Náhled do podstat kultur jednotlivých národů
3. Vlastní komparace volnočasových aktivit studentů
4. Souhrn základních a podstatných zjištění
5. Závěr

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Slepičková, I.: Sport a volný čas. Karolinum, Praha 2000

Filipcová, B: Člověk, práce a volný čas. Svoboda, Praha 1966

Kolářek, F.: Pracovní a volný čas. Praha 1969

Pávková, J. a spol.: Pedagogika volného času. Portál, Praha 1999

Sigmund, F.: O člověku a kultuře. Odeon, Praha 1990

Waltzalwick, P.: Pragmatika lidské komunikace. Konfrontace, Hradec Králové 1999

Plos, J. Vavroušek, J.: Lidské hodnoty a společnost v pohybu. Praha 1994

Basch, K.: Interkulturelles im Kontext des Lehrens und Lernens fremder Sprachen. Narr, Tübingen, 2000

Hindelang, G.: Einführung in die Sprechakttheorie, Tübingen, 1994

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Mgr. Ilona Moravcová, Ph.D.

Katedra věd o výchově

Datum zadání bakalářské práce:

30. dubna 2007

Termín odevzdání bakalářské práce:

31. března 2008

prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.

děkan

L.S.

PhDr. Lívia Šavelková, Ph.D.

vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2007

SOUHRN

Tato práce se zaměřuje na komparaci volnočasových aktivit vysokoškolských studentů v Čechách a ve Španělsku. (Univerzita Pardubice, ČR a Universidad Pablo de Olavide v Seville, SP). Poskytuje pohled na dvě rozdílné kultury a odhaluje možné rozdíly, které se vyskytují v národnostním a zároveň i v individuálním pojetí volného času a jeho aktivit. Využívá propojení osobních zkušeností se zkušenostmi z mnoha literárních zdrojů a s daty, které byly poskytnuty pomocí dotazníkového šetření.

KLÍČOVÁ SLOVA

Španělé, Češi, volnočasové aktivity, komparace, vysokoškolští studenti.

TITLE

Comparison of leisure-time activities between university students in Czech republic and in Spain.

ABSTRACT

A comparison of leisure-time activities of university students in the Czech Republic (University of Pardubice) and in Spain (Universidad Pablo de Olavide in Sevilla) is presented. A description of the two cultures is outlined and perceived differences in the approach to leisure-time and leisure-time activities both at the national and individual levels are discussed. The author uses her own personal experience to complement an extensive set of data from a number of literary sources and data from a questionnaire survey.

KEYWORDS

Spanish, Czech, leisure-time activities, comparison, university students.

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala všem, kteří se mnou v průběhu mé bakalářské práce spolupracovali, především paní **PhDr. Mgr. Iloně Moravcové, Ph.D.** za odborné vedení, ochotu, užitečné rady a vysokou svědomitost a píli.

Dále bych touto cestou chtěla poděkovat učitelům Katedry sociálních věd, všem respondentům, kteří se podíleli na výzkumu a hlavně své rodině a mým přátelům, kteří se mnou měli trpělivost a stáli za mnou po celou dobu studia.

OBSAH

Úvod.....	9
1. Teoretická část	10
1.1 Češi	10
1.2 Španělé.....	13
1.3 Pojem volného času	16
1.3.1 Historie.....	16
1.3.2 Pojem volný čas	17
1.3.3 Členění času z hlediska lidských aktivit.....	18
1.3.4 Funkce volného času.....	19
1.3.5 Ovlivňující faktory náplně volného času	19
2. Vlastní komparace volnočasových aktivit	21
2.1 Cíl a předmět výzkumu	21
2.2 Objekt výzkumu.....	21
2.3 Výběr respondentů.....	22
2.4 Metodologie	22
2.5 Dotazník.....	23
2.5.1 Otázka č.1/12	24
2.5.2 Otázka č.2/12	27
2.5.3 Otázka č.3/12	28
2.5.4 Otázka č.4/12	30
2.5.5 Otázka č.5/12	32
2.5.6 Otázka č.6/12	34
2.5.7 Otázka č.7/12	37
2.5.8 Otázka č.8/12	39
2.5.9 Otázka č.9/12	41
2.5.10 Otázka č.10/12	42
2.5.11 Otázka č.11/12	44
2.5.12 Otázka č.12/12	46
Závěr	49
Použitá literatura a prameny	51
Seznam tabulek.....	54
Seznam grafů	55
Seznam příloh	57

Úvod

Španělská kultura, zem a lidé lákají mnoho návštěvníků jiných kultur. Ač pouze jako místo, kde tráví svou dovolenou nebo jako cizokrajné území, které skýtá pro nás mnoho neznámého a tajuplného. Je to země mnoha tváří a otázek.

Pomocí studijního programu ERASMUS (studijní výměnný pobyt uskutečňovaný pouze v rámci vysokých škol) jsem zrealizovala svůj mnohaletý sen a vycestovala jsem do Španělska. Zde mi bylo umožněno studovat na tamní univerzitě (Universidad Pablo de Olavide), být v blízkém kontaktu se španělskou kulturou, tradicemi a zvyky v rámci každodenního života se Španěly a moci si prožít nelehkou úlohu cizince, která mi pomohla osvětlit a více pochopit naše (španělsko-české) mezikulturní nuance a mnoho souvislostí, které se skrývají za stereotypními životy jedinců.

Cílem mé práce bylo odhalit možné rozdíly a faktory, které ovlivňují možnou volbu aktivit, v národnostním pojetí využívání volného času studenty na univerzitách. Sekundárním cílem bylo určit jaké aktivity studenti vykonávají přednostně ve svém volném čase.

Nejdříve jsem se zabývala zobecněnou charakteristikou jednotlivých národů, tedy Čechů a Španělů, jejich jednotlivými charakterovými vlastnostmi, které se navenek projevují jako generalizované znaky celé společnosti. V této části jsem propojila své osobní vnímání obou národů s mnoha dílčími názory jiných autorů, které se týkají dané problematiky.

Další část práce je věnována pojmu volný čas, jeho historii, jeho významu z hlediska lidských aktivit. Dále ve své práci popisuji volný čas z hlediska jeho funkce a z hlediska faktorů, jež ovlivňují výběr jeho obsahu.

Poslední úsek mé práce jsem zaměřila na samotný výzkum, tedy komparaci volnočasových aktivit vysokoškolských studentů, který jsem uskutečnila na obou univerzitách (Univerzita Pardubice a Universidad Pablo de Olavie). Šetření probíhalo na základě propojení dvou metod - metody dotazníku a nezúčastněného pozorování.

1. Teoretická část

1.1 Češi

Pro „*nás*“ Čechy je velmi jednoduché zařadit jakýkoliv jiný národ ve světě do své škatulky (toto zařazení nebo-li „škatulka“ má své národnostní subjektivní chápání, které je uplatnitelné z povrchní perspektivy každého jedince). Jeden národ je energický a temperamentní (viz výše Španělé), další národ, např. naši němečtí sousedé, se jeví jako disciplinovaný, odměřený a nepřístupný. A vezmeme-li jiný kontinent např. Ameriku a Američany, kteří vynikají svým sebevědomím, hlučností a velmi silným vlasteneckým cítěním. A můžeme pokračovat dále.

Ale pokud se nás někdo zeptá jací jsou Češi (jedno zda-li cizinec nebo samotný Čech), nejsme schopni jednoznačně odpovědět. Jací opravdu jsme? Jsme národ lidí bez názoru o sobě? Umíme se radovat? Máme svou tradici, která se pro cizince jeví jako právě ta „typicky“ česká? Odpovědi na tyto otázky není lehké zformulovat jak pro Čechy, tak pro představitele jiných národů.

Pivo, víno, hezké ženy a dívky, či trio klasických autorů– Smetana, Dvořák a Janáček . Humor v podobě dobrého vojáka Švejka nebo smyšlené velmi improvizující osoby Járy Cimrmana. Snad právě tyto produkty a autoři nebo literární postavy by mohli charakterizovat Českou republiku. Ale jsou opravdu vypovídající? Jsme opravdu všichni jako Švejk, nebo je to již dávno, kdy tato postava vznikala a dnešní Češi jsou již zcela odlišní? I na tuto otázku se pokusí moje práce odpovědět.

Česká republika, srdce Evropy, leží na evropském kontinentu a sousedí s 4 státy a to Německem, Polskem, Slovenskou republikou a Rakouskem. Je členem mnoha nadnárodních organizací jako např. EU , NATO, či OSN.

Samotná republika, demokratická republika, se dělí do 14 krajů, které se rozprostírají ve třech oblastech - Čechy, Morava a Slezko s hlavním městem Praha, s počtem 10 349 379¹ obyvatel a úředním jazykem češtinou. Každá z výše zmíněných oblastí je specifická pro svou škálu nářečí a s tím spjatých zvyků a tradic.

V průběhu dějin se Češi jako jeden z mnoha národů musel podvolovat a přizpůsobovat dominantnímu postavení okolních států (Habsburská monarchie,

---

¹ Český statistický úřad. Počet obyvatel podle oblastí, krajů a okresů v 1. - 3. čtvrtletí 2007 [online]. Praha : Český statistický úřad, 2007 [cit. 2007-12-02]. Dostupný z WWW: <[www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/t/AF003068A9/\\$File/400107q314.pdf](http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/t/AF003068A9/$File/400107q314.pdf)>

Sovětský svaz, Německo aj.) a tudíž se v lidech zakořenila vlastnost veliké *nedůvěry* a *ostrážitosti*², plynoucí ze špatných zkušeností. „Většinou se na ulici setkáte s Romem, který Vás okrade, než s Romem vzdělaným (doporučuji si v noci vyrazit na procházku po Ostravě, Brně nebo Ústí nad Labem).“³

Urban vidí výše zmíněnou problematiku takto: „*Tahle země nastoupila cestu do Evropy.....Svou image teprve hledá. Nezdá se Vám někdy, že pořád jenom zkoušíme, jak se před světem prezentovat?*“⁴ Umění udělat dojem, prezentovat se jinými, než-li opravdu jsme, někdy lepšími, někdy horšími, je vlastnost, kterou by pod přísahou odsouhlasil snad každý Čech.

T. G. Masaryk vidí češství a celkovou její humanitu takto: „*Kdo pozorně se dívá na náš život veřejný, neuvidí pouze to slabošské žebrání, ale potká se zvláštní typem intrikánů. Intrikánství to otravuje však všecek náš pospolitý život – protože nedovedou být lvové, stávají se liškami, protože nedovedou být hrdinové, stávají se lokajové a pomáhají si lokajským chytráctvím*“⁵. Kurus ve své knize „*Češi na vlásku/příručka národního přežívání*“ popisuje český národ jako *demokratický, humanistický, individualistický, avšak nikoliv snadno oblbnutelný*.⁶

„*Češi milují pohodu. Milují ji tolik, že ohledy na pohodu obvykle převažují nad takovými prázdnými pojmy jako je ideologie, idealismus, hrdinství, čest, statečnost - a někdy i nad některými méně prázdnými jako povinnost, poctivost a loajalita. Dovedou být velmi loajální, zavázání a dokonce i hluboce oddaní své pohodě. Každý, kdo by od nich žádal loajalitu, by jim nejprve musel zaručit pohodu*“⁷ Česká lenost je opravdu známý „fenomén“ a z ní v podstatě vyrůstající další tzv. „naše české maličkůstky“ jako např. *podezřívavost, pomlouvání, chorobnou závistivost, frázovitost či nepevnost*.⁸ Avšak tato pro mnohé národy špatná vlastnost tedy „lenost“ lze produkovat i pozitivní věci jako je kutilství - „*Našinec se chápe jako praktik, trochu hnidopich a trochu kutil. ... Má rád tykání – Kájo, Franto a Jardo místo Karle, Františku a Jaroslave*“⁹, jemnou

---

2 Lipšanský, J. Proč jsou Češi rasisti [online]. Praha : Britské listy. 2007, [2007-12-05]. Dostupný z WWW:

< <http://www.blisty.cz/files/isarc/9912/199912091.html> >

3 Lipšanský, J. Proč jsou Češi rasisti [online]. Praha : Britské listy. 2007, [2007-12-05]. Dostupný z WWW:

< <http://www.blisty.cz/files/isarc/9912/199912091.html> >

4 M.Uran, Ideální Čech, Olomouc 1999, str. 36.

5 T. G. Masaryk, Zdroje a základy duchovní hodnot současné české společnosti/ Sborník příspěvků filosofického semináře, Krnov 1993, str.39.

6 B.Kurus, Češi na vlásku/ příručka národního přežívání, Praha 1996, str. 13.

7 Tamtéž/ str.19.

8 Zdroje a základy duchovní hodnot současné české společnosti/ Sborník příspěvků filosofického semináře. Krnov 1993, str. 39.

9 J. Gruška, Česko/ návod k použití, Praha 2001, str. 12.

(selskou) inteligenci, vrozenou vstřícnost, flexibilitu, umění být taktikem a hlavně veliký smysl pro humor a pro životní nadsázku.

Nesmíme zapomenout na další důležitý rys české společnosti a tím je individualismus. „ČČ není kolektivistou. Společně se pít? Ano, zajisté, ale každý jaksí za sebe. Džbán party tady nekoluje. A zpívat unisomo?... A hlavně, kdy mám já své sólo?!“¹⁰

Anglický kabalista Zév ben Shimon Haveli pojmenoval češství jinak (konečně trochu veseleji): „Češi vždy uctívali tré: ženy, jídlo a Boha v tomto pořadí... Každý Čech ovšem ví, že toto se týká jenom těch deseti procent, kteří v Boha věří. U těch ostatních devadesáti si prosím za Boha dosadte hokej, fotbal, peníze, chalupu, pivo či sbírání hub“¹¹.

V rámci 2 nezávislých, náhodně vybraných šetření¹² vyhledaných v internetové podobě, která probíhala na základě „kvótního výběru“¹³ respondentů (v jednom 1067 dotazovaných a v druhém 1058) obyvatelstva ČR bylo zjištěno, že je pro obyvatele velmi důležitá rodina, poté přátelé a zázemí, které se stojí na stejném stupínku s prací a volným časem. Politika, veřejnost či jakákoliv angažovanost, se pro lidi jeví jako nepodstatné a nezajímavé okolnosti v lidském životě. Jeden ze zmíněných výzkumů se přímo týkal hodnotové orientace v naší společnosti. Kde jedna z mnoha otázek vypovídající o problematice šetření, a to pořadí hodnot podle důležitosti pro respondenta, ukazuje, že pro dotazované je nejdůležitější pravda a svoboda jedince. Třetí a čtvrtou příčku bez malé ztráty na čelní umístění dostala humanita a vzájemná odpovědnost a ke konci se dostala rovnost mezi lidmi, spravedlnost sociálních rozdílů a solidarita s potřebnými.

---

10 J. Gruška, Česko/ návod k použití. Praha 2001, STR. 64.

11 B. Kurus, Češi na vlásku/ příručka národního přežívání, Praha 1996, Str. 8.

12 Červenka J. Hodnotové orientace v naší společnosti : výzkum v rámci „Sociální a kulturní soudržnost v diferencované společnosti“ [online]. Praha : Centrum pro výzkum veřejného mínění : Sociologický ústav AV ČR. 2004, [2007-12-18]. Dostupný z WWW:

< http://www.cvvm.cas.cz/upl/nase_spolecnost/100044s_cervenka-hodnoty.pdf>, Centrum pro výzkum veřejného mínění : Sociologický ústav AV ČR. Co je v našem životě důležité – Tisková zpráva z 12. května 2003 [online, rok zpracování 2003]. Dostupný z WWW:

< http://www.cvvm.cas.cz/upl/zpravy/100217s_ov30512.pdf>

13 Kvótní výběr je nepoužívanější výběr vzorku , který nám zajišťuje shodu některých (tazateli předem zvolených) vlastností vzorku populace.

1.2 Španělé

Španělsko (flamengo, býky, dobré jídlo, turistika za sluncem a mořem), zem rozkládající se na *Pyrenejském poloostrově*¹⁴, oblévána Atlanským a Středozezemním mořem, a sousedící s Portugalskem, Andorrou, Francií a s Gibraltarem.

V průběhu historického míšení národů (*Keltové, Féničani, Římané, Gótové, Arabové atd.*)¹⁵ vzniklo dnešní vnitřní etnické rozdělení na určité skupiny, jako jsou např. lidé z Katalánska, Baskicka, Galície, Asturie, Kantábrie, Kasílie, Aragónie, Estremadury, Valencie, A Manchy, Murcie, Andalusie nebo z Balearských či Kanárských ostrovů (*existuje 17 autonomních oblastí*)¹⁶. Vyjmenované oblasti jsou specifické nejen svým územním výskytem v rámci Španělska, ale i svým nářečím, které bývá často pojmenované právě po svém území. Mezi úřední jazyky patří *Španělština*¹⁷ – el español (jinak řečeno kastilština – el castellano), Baskičtina, Katalánština a Galilejština. (Nejvýraznější rozdíl mezi jednotlivými jazyky lze přirovnat k rozdílu mezi češtinou a polštinou).

V dnešní době žije ve Španělsku více jak *40 miliónu obyvatel*¹⁸. Původní charakteristika vzhledu Španělů, jejich černé vlasy, tmavé oči a snědá pleť, je dnes už pouhou domněnkou. Multikulturní přístup a genové míšení národů přispěly k setření těchto vzhledových charakteristik. Avšak co se španělskému národu nemůže upřít je jejich neverbální forma komunikace. Hovor doplňují gesty pomocí rukou a těla. Jejich temperament se zřídka pod tato gesta schová. Jejich dalším komunikačním prvkem je blízkost osob při dialogu (komunikaci). Španěle mají rádi, když jsou součástí osobní zóny člověka se kterým mluví. Časté letmé dotyky, popleskání po rameni či poštuchování nesmí v jejich projevu chybět.

Mezi další charakteristiky patří politický systém, který má tři základní kameny: krále, vládu a parlament. Král je hlavou státu na základě *systému primogenitury*¹⁹. Výkonná a nařizovací moc je svěřena vládě (poradním orgánem je Státní rada).

---

14 Ke Španělsku patří také Kanárské ostrovy, Ceuta (severoafriická država Španělska) a Melilla.

15 Á.Ganivet, *Idearium español* (Španělské idearium- Anna Tkačová), Chomutov 2007, str.116.

16 F.Dunlop, *Španělsko* (Velký průvodce), Brno 2006.

17 Třetí nejpoužívanější jazyk rodilých mluvčích ve světě.

18 Průměrná hustota zalidnění je 79,2 (<http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0pan%C4%B1sko>)

19 „Primogenitura je dědický řád zajišťující přednostní právo prvozeného při dědické posloupnosti“.

Wikipedia otevřená encyklopedie [online]. Primogenitura. 2007, [cit. 2008-02-19]. Dostupný z WWW:

<<http://cs.wikipedia.org/wiki/Primogenitura>>

V roce 1982 vstoupilo Španělsko do NATO a v roce 1986 do Evropské unie (peněžní měna je euro).

„I když se vzdálenosti mezi zeměmi zkracují, hranice mezi státy se bourají, zůstává stále cosi zvláštního, osobitého, co jednotlivé národy odlišuje. Zvláště Španělsko stále je jakoby chráněno řetězem Pyrenejí.“²⁰

Tyto odlišnosti se týkají běžného každodenního života, rodin, tradic, škol, svátků, mravů, křesťanství.....

„In Spanien ist das Ideal „Arbeiten, um zu leben“ allgegenwärtig. Und nicht „Leben, um zu arbeiten“²¹ (Španělské motto zní: „Člověk pracuje proto, aby žil“ a ne že, „Člověk žije proto, aby pracoval“), toto přirovnání je velice charakteristické a výstižně ho doplňuje další španělské heslo „mañana“ (překlad „zítra“), tedy jinak řečeno nedělej nikdy dnes to, co můžeš udělat zítra a pozítří.

Španělé (vzato všeobecně), jsou velmi veselí, odvážní a srdeční, ale zároveň rozverní, zmateční a velice hluční. Jsou velmi energičtí a uspěchaní. Pro ně typickou vlastností je „družnost“, která se nejvíce projevuje v rodině a příbuzenských vztazích.

*“Rodina je u nich na prvním místě. I když tradice rozvětvených rodin s mnoha dětmi už téměř vymizela, do španělské rodiny se běžně započítávají i příbuzní z x-tého kolena, přátelé a známí.“²² Pocit sounáležitosti, rodinná příslušnost a hluboké citové vazby v rámci rodiny jsou pro Španěly nadevše (když je cizinec pozván na návštěvu do španělské rodiny, je to velická pocta). Rodina jako nositel tradice zanechává stopy v mladých lidech. Jedním důsledkem je i to, že *“viele Endzwanziger und Anfangedreißiger strecken nach wie vor ihre Füße unter den Tisch von Papa und Mama.“²³ (mnoho dvacetiletých a třicetiletých dětí bydlí stále se svými rodiči)²⁴ . Velmi zakořeněn je i pocit rodinné sounáležitosti z křesťanského pohledu, kde je rodina základní stavební jednotka života člověka a každé ohrožení manželského svazku vede ke znečištění posvátného pouta (*lidé se ve většině případů nerozvádějí, ale žijí odděleně*)²⁵. Většina obyvatel je římsko-katolického vyznání (85% obyvatel)²⁶, dále pak protestantského, židovského, muslimského aj.**

---

20 V. Benš, P. Štěpánek, Španlsko a Španělé, 2. vydání, Praha 2002, str. 55.

21 Ch. D. Olaso a spol., Spanien (Španělsko), Luzern/ Swizerland 2004, str. 9.

22 Chomátová, J. O španělské povaze [online]. Země světa.cz. 2003, [vyšlo 2003-08-01; cit. 2007-11-20].

Dostupný z WWW: < http://www.zemesveta.cz/articles_print.asp?idk=173&ida=301>

23 Ch. D. Olaso a spol., Spanien (Španělsko), Luzern/Swizerland 2004, str. 42.

24 Doslovný překlad: „dvacetiletí a třicetiletí skládají stále své nohy jako před tím pod stůl otce a matky“.

25 V. Benš, P. Štěpánek, Španělsko a Španělé, 2. vydání, Praha 2002, str. 64.

26 F. Dunlop, Španělsko (Velký průvodce), Brno 2006.

Španělé si potrpí na oblečení, umět se oblékat dotváří jejich kulturu osobnosti, je to pro ně podnět hodnotit lidi, utvářet si představy, jací jsou lidé uvnitř. „*Podívejte se na jeho ruce, na jeho nehty. Ten člověk prostě nemá vůbec žádnou kulturu, a proto dříve či později zklame i jako partner.*“²⁷

Typické je „opičit se“, sousedka má krásné šaty, proč je nemít také. Originalita pro ně není moderní, alespoň ne v módním odvětví, i když určitá podoba se objevuje i v prvcích cestovního ruchu. Jezdí na dovolenou, tam kde to je již známými ověřeně a převážně s cestovní kanceláří (potřebují kolektiv).

V rámci pracovních vztahů jsou Španělé často bojovní, rádi smlouvají, ovládají rozsáhlé řečnické umění a potřebují určitou dávku rivality. „*Co se snadno a rychle získá, zpravidla za mnoho nestojí.*“²⁸ Umějí improvizovat „*Španělé se nedrží až tak pevně přísných zásad společenského chování, naopak je jim vlastní přirozenost za všech okolností*“²⁹, převážně z důvodu absence schopnosti něco organizovat a jejich věčné nespolehlivosti .

„*Španělé rádi jedí a rádi se baví, milují hudbu a zpěv, libují si v emocích a sentimentu.*“³⁰ Zpívají a radují se, oplakávají a prožívají a při tom jsou plní zdvořilosti. Podávají si ruce. Mezi jejich doménu patří polibky na obě líce, které zdůrazňují jejich „otevřenost“ a soudržnost. Dělá jim radost, když někoho potěší. Když pozvou někoho na večeři, neočekávají opětovné pozvání (pozvání je upřímné a vychází z potřeby potěchy s člověkem komunikovat).

Orientují se ve světě známých osobností, mají rádi obdiv a rádi se ukazují.

Typická, pro Španěly, je schopnost neustále slavit - narozeniny, svatbu, krásný den, prostě všechno. Jejich demografické umístění (jih) poukazuje na vysoké teploty v létě, z tohoto důvodu jsou návštěvní hodiny obchodů a celkový život ve městě omezen. Končí mezi první a druhou hodinou odpoledne a začíná okolo páté hodiny a přetrvává do večerních hodin, tato pauza se nazývá siesta (lidé odpočívají, lépe řečeno schovávají se před teplem v domovech u ventilátorů).

---

27 Tamtéž, str.58.

28 Tamtéž, str. 60.

29Gustavo, M. Španělsko se konečně zbavuje zbytečných komplexů [online]. Praha : Expertis. Květen 2003, [2007-11-20].

Dostupný na WWW: <<http://www.expertis.cz/upload/1078141209610890.pdf>>

30 Chomátová, J. O španělské povaze [online]. Země světa.cz. 2003, [vyšlo 2003-08-01; cit. 2007-11-20].

Dostupný z WWW: <http://www.zemesveta.cz/articles_print.asp?idk=173&ida=301>

1.3 Pojem volného času

1.3.1 Historie

V rámci vývoje společnosti se vyvíjí i termín volného času, který se nachází ve třech rovinách ve vztahu k práci. Dle *Montoussé*³¹ se společnost dělí na 7 stupňů etap společnosti (primitivní společnost, tradiční společnost, třídní společnost, průmyslová společnost, postindustriální společnost, konzumní a informační společnost) z hlediska historického pohledu, státního uspořádání, míry a uspořádání dělby práce.

Primitivní společnost

Volný čas se nejdříve od práce nijak neodlišuje, je její součástí. Lépe řečeno, neexistuje jako samotný časový díl v lidském životě (náplň: jídlo, odpočinek, modlitba).

Tradiční společnost, třídní společnost

Později je volný čas oddělen od pojmu práce: jako práce versus volný čas (volno). Ani zde není volný čas pojímán jako samostatná člověkem dobrovolně prožívána časová jednotka, ale slouží jako *prostředek k zotavení a k fyzicko-psychické přípravě na další pracovní aktivity*³². Tento typ volného času je ovlivněn především náboženstvím. Vznikaly zde různé „časové koncepce“ (různá délka týdne). Například to byl koncept „6+1“ židovskokřesťanské pojetí, kde byl jeden den určen nikoliv pro odpočinek, ale pro slavnosti a společenské upevňování vztahů. *Tento koncept později převzalo křesťanství a doplnilo o další sváteční dny.*³³

Průmyslová společnost, postindustriální společnost, konzumní a informační společnost

Toto období již zavádí skutečný termín „volný čas“, který vznikl spolu se vznikem průmyslové společnosti (industriální) a rozvíjel se hlavně v tzv. „západní“³⁴ kultuře.³⁵ Jde o rozdělení času na pracovní dobu a dobu volna. Je to reakce na nově pojatou hodnotu práce, zkracování pracovní doby a zvýšenou poptávku po člověku jako pracovní síle. Zpočátku se přisuzuje volný čas regeneraci po práci a přípravě sil na další

---

31 M. Montoussé, G. Renouard, *Přehled Sociologie*, Praha 2005, str. 336.

32 V tomto období vzniká hodinová mzda, tedy osobní čas je směňován za peníze.

33 R. Havlíka spol., *Kapitoly ze sociální výchovy*, Praha 1996, str. 110.

34 „Reprezentovanou evropským a severoamerickým způsobem života... výraznou charakteristikou moderní industriální společnosti“ [Slepičková 2000; 7]

35 I. Slepičková, *Sport a volný čas*, Praha 2000, str. 112.

pracovní dny. S pozdějším nástupem moderní doby (postindustriální, konzumní a informační společnost), kde ustupuje počet pracovních hodin, narůstá prostor pro volný čas, vznikají nové možnosti jeho využití (služby, aktivity atd.). Termín a pojetí volného času se naprosto odcizuje od pojmu práce a vzniká jako nenahraditelná složka lidského života.

1.3.2 Pojem volný čas

Volný čas je v dnešní společnosti nezaměnitelnou, nesčetněkrát používanou a oblíbenou doménou terminologie v diferenciaci osobního (individuálního) času. Je chápán v prostoru seberealizace, zábavy, odpočinku, ale i rozvoje interakcí mezi lidmi, návyků a jako nezbytná součást v procesu *socializace*³⁶. Je to jeden z důležitých ukazatelů *životního stylu*³⁷.

Dle *Ciksezentmihalyio*³⁸ je zapotřebí čtyř podmínek k určení, zda-li se jedná o volný čas, tedy:

- 1) v danou chvíli jedinec nemá vůči ničemu a nikomu žádné povinnosti
- 2) prováděná činnost je výsledkem svobodného výběru
- 3) činnost přináší uspokojení
- 4) v dané kultuře je prováděná činnost považována za činnost ve volném čase.

Definice a přístupy k pojetí a vymezení volného času jsou pojímány autory různě, např.

*„Volný čas je aktivitou (komplex aktivit) mimo pracovní, rodinné a společenské závazky, již se jedinec zabývá ze své vůle, aby si buď odpočinul, pobavil se, rozšířil si své znalosti či spontánní sociální participaci nebo svobodně zdokonaloval svou tvůrčí kapacitu.“*³⁹

*„Volný čas je možno chápat jako opak nutné práce a povinností, dobu kdy si své činnosti můžeme svobodně vybírat, děláme je dobrovolně a rádi, přinášejí nám pocity uspokojení a uvolnění.“*⁴⁰

---

36 Socializace je proces přetváření biologického organismu v originální sociální bytost, která je schopna vědomě jednat s druhými, a která se musí umět naučit žít ve společnosti. Tento proces je celoživotní [Šanderová 2005, Přednášky na Pardubické univerzitě, předmět : Základy sociologie].

37 Životní styl je souhrn životních norem, které jedinec aktivně prosazuje [Pávková 1999; 28]

38 I. Slepíčková, Sport a volný čas, Praha 2000, str. 110.

39 Dumazedier 1962 z R. Havlík a spol., Kapitoly ze sociální výchovy, Praha 1996, str 87.

40 J. Pávková a spol., Pedagogika volného času, Praha 1999, str. 229.

„Volný čas lze v souhrnu definovat jako dobu, časový prostor, v němž jedinec nemá žádné povinnosti vůči sobě ani druhým lidem a v němž se pouze na základě svého vlastního svobodného rozhodnutí věnuje vybraným činnostem. Tyto činnosti ho baví, přinášejí mu radost a uspokojení, nikdy obavy či pocity úzkosti.“⁴¹

1.3.3 Členění času z hlediska lidských aktivit

Většina autorů dělí čas (ten, s kterým lidé každodenně disponují) do tří základních kategorií:

Dělení podle Kolářka⁴² (1969):

1. Doba pracovní (pracovní čas)

V této době člověk vykonává práci. Tato činnost je motivována získáním prostředků k životu/obživě. Jedná se o hlavní zaměstnání, přesčasy, individuální přípravu na zaměstnání či na školení. Zahrnuje i vedlejší zaměstnání a další zabezpečení obživy jako je např. chov užitkového zvířectva apod.

2. Doba nutná mimopracovní (vázaný čas)

Je naplněna činnostmi nezbytnými pro prostou existenci člověka a dále činnostmi, které nepřinášejí finanční efekt a nejsou ani věci svobodného výběru. Jedná se o:

- 1) Uspokojování fyziologických potřeb (spánek, jídlo, osobní hygiena, lékařská péče,...)
- 2) Ostatní činnosti (cesta do práce a z práce, péče o domácnost- příprava jídel, úklid, praní prádla atd.)

3. Doba volna (volný čas)

1. Aktivní manuální- zahrádkaření, kutilství, ruční práce, atd.
2. Aktivity fyzické- procházky, sport, atd.
3. Aktivity kulturně umělecké typu receptivního- četba, návštěvy divadel, kin, poslech rádií, magnetofonu, atd.
4. Aktivity kulturně umělecké typu tvořivého a interpretačního – hudba, zpěv, herecká činnost, fotografování, atd.
5. Aktivity kulturně racionální – dobrovolné vzdělávání, sledování masmedií, luštění křížovek, atd.

---

41 I.Slepičková, Sport a volný čas, Praha 2000, str. 12.

42 I.Slepičková, Sport a volný čas, Praha 2000, str. 13.

6. Aktivity společensko formální –výkon veřejných funkcí , schůze, práce ve společenských a politických organizacích

7. Aktivity společensko neformální - rodinné aj., návštěvy, návštěvy kavárny

8. Hry, podívaná, sběratelství- sportovní diváctví, společenské hry

9. Pasivní odpočinek – sedění, polehávání, spánek (mimo hlavní), kouření, popíjení kávy atd.

Dle Veselého⁴³ (1999) existuje moderní členění volného času a to z hlediska využití jednotlivých úseků volného času a popřípadě i typu volného času:

- 1) **Produkční čas** - jedná se o čas, kdy se věnujeme neprofesní práci a zajištění nezbytných životních potřeb
- 2) **Reprodukční čas**- doba potřebná k regeneraci a k reprodukci sil (spánek, odpočinek, jídlo, hygiena)
- 3) **Vlastní volný čas** - zbytek dne, který zůstane po produkčním a reprodukčním času: - dvoudenní víkend
  - placená dovolená
  - volný čas v důchodu, volný čas při zaměstnání

1.3.4 Funkce volného času

Funkce volného času vyplývají ze samotného členění a obsahu volnočasových aktivit. Jedna z nejdůležitějších je funkce **reprodukce pracovní síly**, nebo-li načerpání sil v rámci pracovního procesu každého jedince. Další funkce je **funkce rekreační – kompenzační**, při kterých dochází k odpočinku, relaxaci. Poslední široká část je funkce mnohostranného rozvoje osobnosti. Sem patří veškeré záliby, dobrovolné vzdělávání atd.

1.3.5 Ovlivňující faktory náplně volného času

Volba obsahu volného času je velmi individuální záležitostí každého jedince, je ovlivněna mnoha faktory, které souvisí se dvěma činiteli. První záleží na osobním způsobu využívání, zda-li člověk plně využívá svůj volný čas a zda-li je s tím spokojen a druhým činitelem jsou samotné podmínky, které stanovují mantinely druhů činností (př. finance).

---

43 J. Veselá, Základy sociologie volného času, Pardubice 1999.

*Mezi základní faktory patří:*⁴⁴

- věk
- pohlaví
- zdravotní stav
- blízké sociální prostředí (rodinný stav, rodina atd.)
- povolání
- vzdělání
- demografické podmínky a přírodní prostředí (město, vesnice)
- časová dimenze (víkend, pracovní den, dovolená)
- sociálně ekonomické podmínky (zaměstnaný, živnostník, v domácnosti)
- kulturní zvyklosti.

Všechny tyto faktory jsou důležité především z hlediska individuality, každý jedinec má jiné podmínky, ve kterých vyrůstal (rodina), ve kterých se vzdělával (školy, výchovná zařízení atd.). Později je ovlivněn sociálním prostředím okolo sebe, svými přáteli a kolegy v práci.

---

44 I. Štepičková, Sport a volný čas, Praha 2000, 112str.

2. Vlastní komparace volnočasových aktivit

V rámci zahraničního studentského pobytu *Erasmus*⁴⁵ letního semestru akademického roku 2006/2007 jsem vycestovala do Španělska na Univerzitu Pablo de Olavide v Seville. Pobyt byl velice zajímavý a poskytl mně mnoho poznatků, které mi byly pomocné k rozvíjení již dvouletého zájmu o španělskou „mentalitu“ a k poznávání zajímavé komparativní paralely, která by mohla existovat mezi ČR a SP.

Již od prvního dne jsem se seznamovala s novým prostředím, novými zvyky a stereotypy jednání španělských studentů, byla jsem samotnou součástí jiné kultury. Každodenní interakce s jinými, pro mne zcela neznámými jevy (zdvořilostní akty, pozdravení, jiný pohled na přátelství a rodinu atd.), mě podnítila k pozorování a souběžnému srovnávání mezi mně vlastní kulturou (českou, středoevropskou) a pro mne se nově objevující kulturou (španělskou, jihoevropskou).

2.1 Cíl a předmět výzkumu

Cílem výzkumu je zjistit, do jaké míry se objevují kulturní (ČR, Španělsko) rozdíly ve využívání volného času studentů a jakou náplň má jejich volný čas. Tato náplň je samotným předmětem výzkumu. Dalším cílem je zjistit jaké podněty (faktory) mají přímý vliv na osobní uspořádání vlastního života každého studenta, a které jsou pouhým „moderním“ doplňkem, tedy nahraditelnou složkou v životě jedince, bez případného narušení základního uspokojování lidských potřeb. Veškeré získané poznatky budou mezi sebou porovnány a tímto způsobem bude zjištěno jaké jsou rozdíly ve využívání volného času studentů v České republice a ve Španělsku (Andalusii).

Pro lepší orientaci byla zvolena nestandardní úprava práce a jednotlivé pracovní hypotézy, které jsou nezbytnou součástí předmětu výzkumu jsem přiřadila k pozdějšímu hlubšímu rozboru jednotlivých podtémat (tématicky směřovaných otázek dotazníku).

2.2 Objekt výzkumu

Objektem výzkumu jsou studenti Univerzity Pardubice a Univerzity Pablo de Olavide (Španělsko, Sevilla). Jsou jimi studenti, kteří v akademickém roce 2006/2007 navštěvovali výše zmíněné univerzity.

---

⁴⁵ Univerzita Pardubice. Erasmus [online]. Pardubice : Mezinárodní vztahy 1998/1999 [2007-11-18].

Dostupný z WWW: <<http://www.upce.cz/mezinarodni-vztahy/vztahy-llp/vztahy-mspol-se/>>

Českých studentů navštěvujících Univerzitu Pardubice bylo v akademickém roce 2006/2007 5027 na všech 7 fakultách .

Španělských studentů navštěvujících Universitu Pablo de Olavide bylo přibližně 3000⁴⁶.

Počet respondentů vyplňujících dotazník bylo 70 z každé univerzity.

2.3 Výběr respondentů

Výběr respondentů (k vyplnění dotazníku) probíhal na základě metody Sněhové koule (*Snowball sampling*)⁴⁷. Pomocí emailů, které byly rozeslány na dostupné emailové adresy a zároveň obsahovaly prosbu o jejich další přeposlání na jiné, cizí, adresy. Takto se email dostal k velkému počtu respondentů (studentů) i bez nutnosti znalosti jejich emailových adres.

Ačkoli tato metoda nezajišťuje reprezentativní vzorek populace (tedy není, nebo nemusí být reprezentativní vůči celé zkoumané populaci) byla zvolena z důvodu těžko dostupných kontaktů na hostující univerzitě a úzkému spektru možností, které vyžadují jiné metody (tištění a shánění možného kvótního výběru studentů atd.).

2.4 Metodologie

Jedná se o kvantitativní výzkum, který probíhal na základě propojení technik sběru dat pomocí *dotazníku*⁴⁸ a *nezúčastněného pozorování*⁴⁹.

Dotazník se skládá ze dvou částí:

První část se zaměřuje na osobní údaje, které mají osvětlit, co student studuje, jak dlouho, věk, pohlaví a je možné zde nepovinně vyplnit i jméno a případný emailový kontakt (toto zjištění je pro samotný výzkum nepodstatné, avšak pro studenty ve Španělsku hraje významnou roli v otázce hrdoosti v projevu osobního vyjádření viz. Kapitola 2.2 Španělé).

Druhá část se orientuje přímo na zkoumanou tematiku, skládá se z 12 otázek. Otázky mají formu uzavřených otázek, polouzavřených i otevřených. Dotazník není

---

46 Přesný počet studentů studujících univerzitu Pablo de Olavide nebylo možné žádným způsobem dohledat, jelikož systém „mañana“ není opravdu žádná pověra, ale běžně se objevující přístup institucí.

47 Je to nepravděpodobnostní sociologická výběrová metoda, která se používá u speciálních skupin obyvatelstva, ke kterým není dostatečný přístup.

48 Dotazník je jedna z mnoha sociologických metod, které napomáhají pomocí cílených otázek zjistit fakta o pozorované skutečnosti.

49 Nezúčastněné pozorování je vědní metoda, při které se pozorovatel neúčastní pozorované situací, je pouze v roli, která posuzuje a vyhodnocuje dle systému zvolených kategorií.

časově náročný a zpětná vazba je na základě metody Sněhové koule. Dotazník se šířil pomocí známostí, u kterých se předpokládalo, že dotazníky byly více vyplňovány a zvýšilo se tak procento jejich návratnosti.

Druhá pomocná složka výzkumu (nezúčastněné pozorování) je zaměřena na vlastní úsudek a osobní doplnění nezajištěné reprezentativity (viz. Výběr respondentů).

Jednotlivé otázky jsou v dalším oddílu práce individuálně rozebírány dle sebraných dat z dotazníku, která byla převedena do „kódového“ jazyku a zpracována v programu Microsoft Office Excel.

U otázek 1, 5, 6, 7, 8 je použito testování hypotéz dle testového kritéria chí kvadrát při stupni volnosti viz níže a hladině významnosti α : 0,05.

Testové kritérium (TK):

$$\text{chí kvadrát} = \text{suma} (\text{pozorované č.} - \text{očekávané č.})^2 / \text{očekávané č.}$$

$$\text{Stupeň volnosti: } v = (r-1)(s-1)^{50}.$$

U otázek 2, 9, 10 se objevují u odpovědí ve zvolených kategoriích *hodnoty četností menší než 5*⁵¹. Při testování hypotéz by mohlo dojít ke statisticky významnému odchýlení, které by mohlo změnit celý výsledek potvrzení hypotéz, proto jsem zvolila pouze slovní hodnocení na základě porovnání jednotlivých četností.

2.5 Dotazník

V této části mé práce vyhodnocuji zjištěná data, která vyplývají z dotazníkového šetření a doplňuji je o postřehy, které jsem vypořizovala v rámci nezúčastněného pozorování.

I.část dotazníku

Španělských studentů bylo celkem 70, z toho 61% žen a 39% mužů v průměrném věku 21 let. Žádný student neopakoval ročník a zastoupení fakult bylo 69% Fakulta humanitní, 15% Fakulta ekonomická a 16% Fakulta tělovýchovy a sportu. Na závěr první části dotazníku byla otázka týkající se druhu předešlého studia. Španělé mají tři možnosti, jak se dostat na univerzitu: buď „ESO“ nebo „Acceso para mayores 25 años“ (pro 25-ti leté) či „Formación Profesional“ (profesní zaměření). Všichni dotazovaní zvolili ESO (můžeme přirovnat k českému gymnáziu).

---

50 R znamená počet řádků v tabulce a s počet sloupců v tabulce.

51 R. Hindls a spol., Metody statistické analýzy pro ekonomy, Praha 1997, 37str. Je to jedna z podmínek, která musí být splněna při testování hypotéz dle testového kritéria chí kvadrátu.

Českých dotazovaných studentů bylo také 70, z toho 31% žen a 69% mužů v průměrném věku 23 let. Ročník opakovali pouze dva čeští studenti. 47% studentů bylo z Dopravní fakulty, 38% dotazovaných z Filozofické fakulty a 15% z Fakulty ekonomicko-správní. Nejvyšší mezistupeň ve vzdělání je zastoupen gymnáziem 57% poté 40% střední odbornou školou a zbylé 3% učilištěm s maturitou.

Tab.č. 1 Počet studentů z hlediska jejich pohlaví

	Ženy		Muži		CELKEM
	Počet	%	Počet	%	počet/%
Studenti ČR	23	31%	47	69%	70/100%
Studenti SP	43	61%	27	39%	70/100%
Σ / %	66	47%	74	53%	ΣΣ 140

Data z grafu č.0 ukazují, že na české straně odpovídalo více mužů a na straně španělské více žen. Dále tato data ukazují výskyt různého rozmístění studentů v rámci celé univerzity (jednotlivých fakult), což mohlo být zapříčiněno výběrem respondentů pomocí metody Sněhové koule.

Průměrný věk je u Španělů nižší a to o dva roky, což je z důvodu jiného nastavení věkové hranice a tedy celkového systému školství při přijímání na univerzity ve Španělsku.

Poslední okruh otázek se týká druhu předešlého studia, které mezi sebou nelze přímo srovnávat a to z důvodu, že obě strany mají jiný systém školství.

II.část dotazníku

2.5.1 Otázka č.1/12

Kolik hodin týdně se věnujete svým zájmům ?

méně než 4 hodin   5-10 hodin   11 a více hodin

(zájmem se rozumí činnosti, která jsou vykonávány dobrovolně, které přinášejí radost a uspokojení a nezahrnují se do profesně pracovního procesu)

Hypotéza č.1

Čeští studenti se věnují svým zájmům více hodin než-li španělští studenti.⁵²

---

52 Tyto pracovní hypotézy vycházejí z mého osobního zjištění. Kdy velká pilnost španělských studentů a velká úloha placeného školného potírá čas, který by mohl být strávený volnočasovými aktivitami.

Statistické vyhodnocení otázky č.1

Tuto otázku zodpověděli všichni dotazovaní, tedy z každé univerzity 70 respondentů.

Tab.č. 1a Počet hodin studentů strávených týdně u volnočasových aktivit

	Méně než 4 hod.		5 – 10 hod.		11 a více hod.		CELKEM
	počet	%	počet	%	počet	%	počet/%
Studenti ČR	12	16%	29	42%	29	42%	70/100%
Studenti SP	16	23%	32	46%	22	31%	70/100%
$\Sigma / \%$	28	20%	61	44%	51	36%	$\Sigma \Sigma$ 140

Testování hypotéz otázky č.1

H0: Národnost studentů neovlivňuje pravděpodobnost počtu hodin studentů strávených u volnočasových aktivit.

H1: Národnost studentů ovlivňuje pravděpodobnost počtu hodin studentů strávených u volnočasových aktivit.

Tab.č. 1b Pozorované četnosti počtu hodin studentů strávených týdně u volnočasových aktivit

	Méně než 4 hod	5 - 10 hod.	11 a více hod.	Celkem
Studenti ČR	12	29	29	70
Studenti SP	16	32	22	70
Σ	28	61	51	140

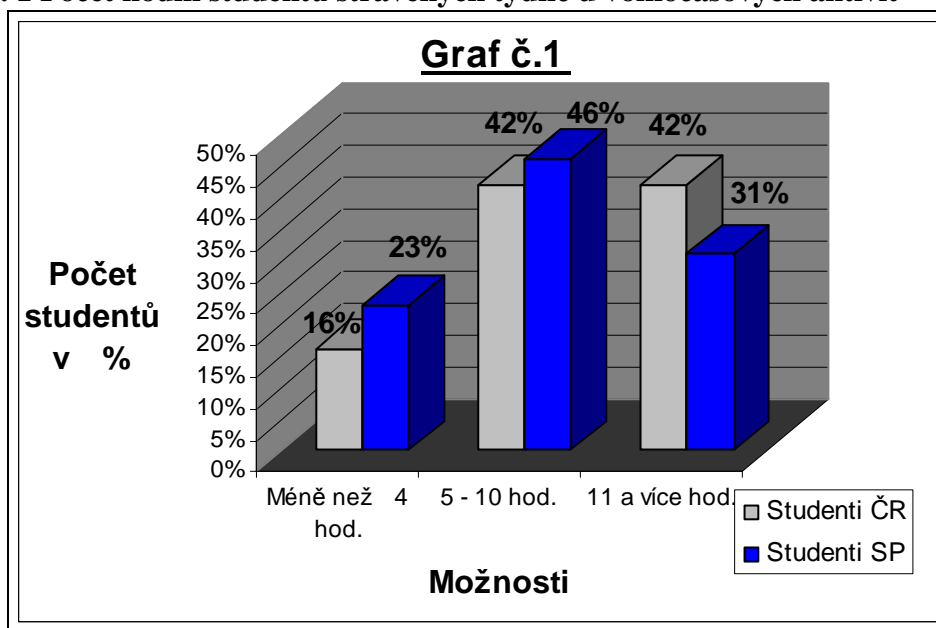
Tab.č. 1c Očekávané četnosti počtu hodin studentů strávených týdně u volnočasových aktivit

	Méně než 4 hod	5 - 10 hod.	11 a více hod.	Celkem
Studenti ČR	14	30,5	25,5	70
Studenti SP	14	30,5	25,5	70
Σ	28	61	51	140

Testové kritérium: 1,68, stupeň volnosti: 2, kritická hodnota (chí kvadrát rozložení): 5,99⁵³.

KH > TK => **H0:** Národnost studentů neovlivňuje pravděpodobnost počtu hodin studentů strávených u volnočasových aktivit.

Graf č. 1 Počet hodin studentů strávených týdně u volnočasových aktivit

Verbální vyhodnocení otázky č.1

Závislost mezi národností a počtem času stráveného volnými aktivitami nebyla ve statistickém testování na hladině významnosti alfa potvrzena, ačkoliv dle četnostních tabulek se může zdát, že existuje. Z vlastního pozorování usuzuji, že Češi věnují volnočasovým aktivitám více času, proto se domnívám, že v případě většího vzorku by se možná závislost prokázala.

Pouze 16% dotazovaných českých studentů se věnuje svým zájmům méně jak 5 hodin týdně. Zastoupení českých studentů v odpovědi 5 – 10 hod a 11 a více hod. je shodné, 42%. Nejvíce španělských studentů zvolilo odpověď 5 až 10 hodin (46%) , pouhé 23% studentů (nejmenší početní zastoupení) zvolilo odpověď méně jak 5hodin v týdnu.

V rámci mého nezúčastněného pozorování jsem objevila, že španělští studenti jsou ve své přípravě na studium velmi pracovití a pilní. Vyučování je jim pevně stanoveno dle abecedy podle prvního písmene jejich příjmení.⁵⁴ První polovina ho má dopoledne a druhá odpoledne (až do večerních hodin), oproti českým studentům, rozmístění hodin nemohou ovlivnit. Tento faktor velice ovlivňuje časové možnosti studentova uspořádání volného času a může hrát významnou roli při volbě odpovědí na otázku č.1.

⁵⁴ Celá třída je rozdělena do dvou skupin, kdy hranice mezi nimi je tvořena pomocí abecedy (první skupiny začínají písmenkem A u jejich příjmení a konče v polovině počtu studentů).

2.5.2 Otázka č.2/12

Kolik hodin denně věnujete studiu (mimo školní docházku) ?

méně než 2 hodin   3-5 hodin   6 a více hodin

(do studia se nezahrnuje příprava do školy a ani povinná školní docházka)

Hypotéza č.2

Španělští studenti věnují denně více hodin studiu než-li čeští studenti.

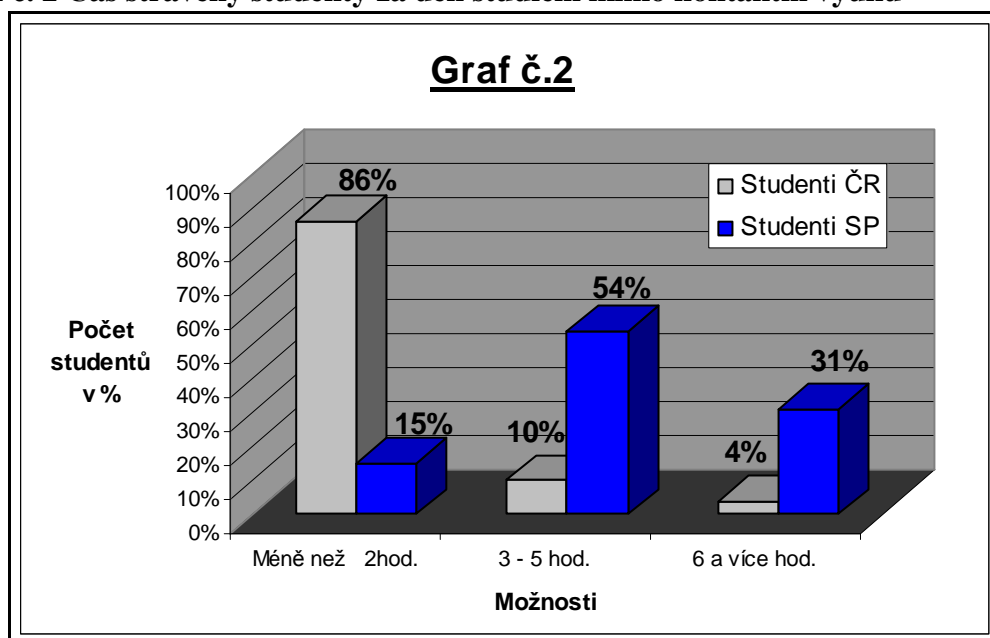
Statistické vyhodnocení otázky č.2

Na otázku č. 2 odpověděli všichni dotazovaní.

Tab.č. 2 Čas strávený studenty za den studiem mimo kontaktní výuku

	Méně než 2 hod.		3 - 5hod.		6 a více hod.		CELKEM
	počet	%	počet	%	počet	%	počet/%
Studenti ČR	60	86%	7	10%	3	4%	70/100%
Studenti SP	11	15%	38	54%	21	31%	70/100%
Σ / %	71	51%	45	32%	24	17%	ΣΣ 140

Graf č. 2 Čas strávený studenty za den studiem mimo kontaktní výuku

Verbální vyhodnocení otázky č.2

Tato otázka úzce souvisí s otázkou č.1, doplňuje ji. Data uvedená v grafu ukazují velkou procentuální převahu u možnosti A, tedy méně než 2 hodiny, na straně českých studentů, kteří nevěnují mnoho času na doplňkové studium při kontaktní

výuce (a jak vyplývá z otázky č.1, spíše se věnují svým zájmům). Polovina dotazovaných (54%) španělských studentů zvolilo odpověď B (3 až 5 hod.), což je průměrně 4 hodiny samostudia za den. A pouze 15% dotazovaných se věnuje studiu méně jak 2 hodiny denně. Pracovní hypotéza viz. Pracovní hypotéza otázky č.2 se tedy potvrdila.

Z perspektivy nezúčastněného pozorování: Jak je již výše uvedeno, studenti na Pablo de Olavide si platí školné (odvíjí se od množství předmětu a jejich důležitosti v jednotlivých oborech, průměrně však kolem 500eur na semestr). Tento faktor se jeví jako velmi určující a ukazuje svou důležitost v návštěvnosti studentů v jednotlivých hodinách a s tím spjatou základní až nadstandardní přípravu španělských studentů na tyto hodiny.

2.5.3 Otázka č.3/12

Jak byste ohodnotili Vaše zájmy?

(Seřadte⁵⁵ je podle oblíbenosti - 1 neoblíbenější, 5 nejméně oblíbené)

.....Sport	.....Cestování
.....Divadlo(Kino)	.....Četba
.....Čas s přáteli	.....Hudba
.....Lenošení	.....TV, PC
Jiné	.....

Hypotézy č.3

Čeští studenti považují za „nejoblíbenější“ zájem sport a TV, PC. A na druhou stranu za „méně oblíbené“ četbu a divadlo oproti španělským studentům, kteří hodnotí svou oblíbenost nejvýše u zájmu čas s přáteli a nejniže u cestování.

Statistické vyhodnocení otázky č.3

Tuto otázku zodpovědělo 100% dotazovaných. 4 španělští studenti a pět českých tuto otázku nepochopili a neoznámkovali všechny uvedené možnosti, ale pouze 5. 2 čeští studenti a 3 španělští využili otevřenou možnost „jiné“. Jeden český student uvedl motorku a druhý student, resp. studentka uvedla svého přítele. 2 španělské studentky uvedly svého přítele také a jeden student svou přítelkyni.

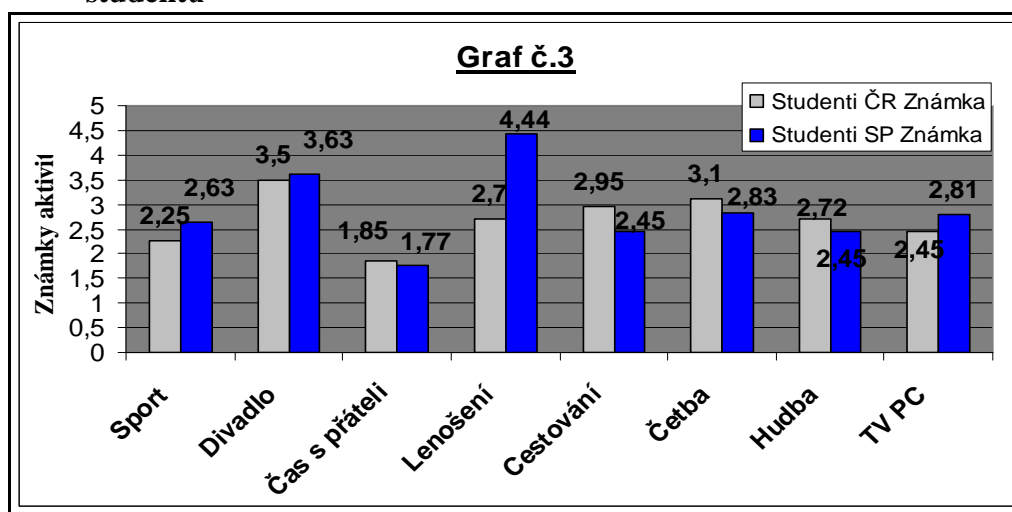
---

55 Při vyhodnocení dotazníku, jsem si uvědomila, že slovo „seřadte“ nebylo vhodně zvoleno. Vhodnější výraz by mohl být např. Ohodnoťte či oznámkujte.

Tab.č. 3 Ohodnocení (1- nejlépe hodnoceno) předem zvolených volnočasových aktivit

	Studenti ČR			Studenti SP			Diference ⁵⁶ ČR-SP
	Známka	Známka zaokrouh.	Umístění	Známka	Známka zaokrouh.	Umístění	
Sport	2,25	2 ⁵⁷	2.	2,63	3	4.	-0,38
Divadlo	3,5	4	8.	3,63	4	7.	-0,13
Čas s přáteli	1,85	2	1.	1,77	2	1.	0,08
Lenošení	2,7	3	5.	4,44	4	8.	-1,74
Cestování	2,95	3	6.	2,45	3	2.	0,50
Četba	3,1	3	7.	2,83	3	6.	0,27
Hudba	2,72	3	4.	2,45	3	2.	0,27
TV, PC	2,45	3	3.	2,81	3	5.	-0,36

Graf č. 3 Znázornění ohodnocení (1 -nejlépe hodnoceno) volnočasových aktivit studentů

Verbální vyhodnocení otázky č.3

Celá škála nabízí možnosti i s otevřenou variantou „jiné“, má postihnout průřez základních zájmů, kterými se studenti mohou zabývat. Jsou jimi sport, divadlo či kino, dále čas strávený s přáteli, lenošení, cestování, četba, hudba, televize či počítač a odpověď, která je formou otevřené odpovědi „jiné“. Jednotlivé položky byly od studentů oznámkovány a poté byl spočítán jejich průměr. Pro lepší přehlednost se

⁵⁶ Diference, nebo-li rozdíl mezi českými známkami a známkami španělskými ukazuje jednotlivé nuance ohodnocení na obou stranách. Záporné hodnoty ukazují kladnější hodnocení jednotlivých aktivit na české straně a kladné hodnoty zase kladnější hodnocení na straně španělských studentů.

⁵⁷ Červené zbarvení tabulek zvýrazňuje odlišení jednotlivých národů.

jednotlivé průměry známek zaokrouhlily na celá čísla.

Tímto zaokrouhlením se objevily pouze dva větší rozdíly ve srovnání zájmů na obou stranách. Ostatní možnosti byly hodnoceny od obou stran podobně.

Rozdíly v hodnocení se týkají úseku zájmů o sport a lenošení. Obě tyto kategorie byly lépe hodnoceny na straně českých studentů, sport dostal 2 a lenošení 3. Španělé dali sportu 3 a lenošení 4.

Informace z grafu č. 3 nám ukazují malé nesrovnalosti ve známkování ostatních možností, kde lze vidět jen nepatrné odchylky viz. Diference ČR-SP. Tyto odchylky však neukazují podstatné odlišnosti jednotlivých zájmů španělských a českých studentů.

Data z tabulky ukazují, že nejlépe byl hodnocen čas strávený s přáteli. Je to jeden z ukazatelů studentského života, který je přítomen v obou kulturách. A nejhůře ohodnoceno bylo divadlo (kino). Ostatní možnosti byly hodnoceny 3, tedy průměrnou známkou.

V kontextu se zájmy, které se tu nabízí se lze domnívat, že si španělští studenti nespojují četbu, televizi či jinou odpočinkovou aktivitu s kategorií lenošení. Z jejich formy vyjadřování to nebylo patrné.

2.5.4 Otázka č.4/12

Zaškrtněte dny v týdnu, kdy se věnujete svým zájmům.

Po   Út   St   Čt   Pá   So   Ne

Hypotéza č.4

Čeští studenti se věnují svým zájmům více a častěji než španělští studenti.

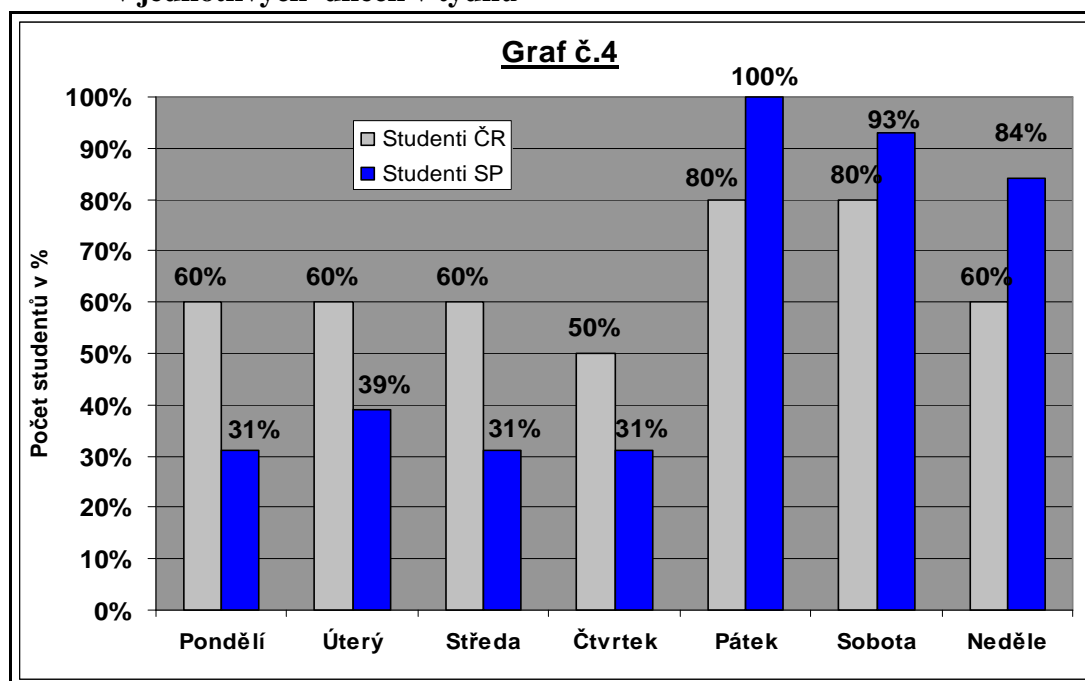
Statistické vyhodnocení otázky č.4

Každý respondent zvolil vždy alespoň jeden den v týdnu jako svůj den, kdy se věnuje své volnočasové aktivitě.

Tab.č. 4 Rozdělení zájmových činností studentů dle jednotlivých dnů v týdnu

	Studenti ČR		Studenti SP		Diference ⁵⁸ ČR - SP
	Počet	%	Počet	%	
Pondělí	42	60%	22	31%	20
Úterý	42	60%	27	39%	15
Středa	42	60%	22	31%	20
Čtvrtek	36	50%	22	31%	14
Pátek	56	80%	70	100%	-14
Sobota	56	80%	65	93%	-9
Neděle	42	60%	59	84%	-17

Graf č. 4 Znárodnění počtu studentů dle rozdělení zájmových činností v jednotlivých dnech v týdnu

Verbální vyhodnocení otázky č.4

Statistické údaje otázky č.4 jasně ukazují, že čeští studenti se věnují svým zájmům ve stejné intenzitě po celý týden, jen v pátek a v sobotu se vyskytuje 20 % nárůst aktivit. Avšak u španělských studentů je jasně prokázána stagnace aktivit v průběhu týdne a trojnásobný vzestup při pátku, sobotě a neděli.

Tyto procesy jsou zapříčiněny možností úpravy rozvrhů na české straně a neflexibilitou rozvrhů na straně španělské. Dále je zde vidět podstatná účast na domácím studiu viz

⁵⁸ Diference ČR-SP prokazuje u kladných hodnot větší volnočasové zatížení na den českých studentů a naopak záporné hodnoty ukazují větší hodnotu zatížení dne volnočasovými aktivitami na straně španělských studentů.

otázka č.2 a v neposlední řadě se také nesmí pominout individuální přístup k studentů ke svému volnému času.

2.5.5 Otázka č.5/12

Věnujete se některé Vaší zálibě na vyšší (závodní) úrovni ?

Ano a to .....(Vaše hobby)

Ne

Hypotéza č.5

Studenti ze Španělska oproti českým studentům se méně věnují svým zájmům na závodní úrovni.

Statistické vyhodnocení otázky č.5

Otázka byla zodpovězena všemi dotazovanými, avšak 2 čeští studentů nenapsali k odpovědi ano činnost, které se věnují závodně.

Tab.č. 5a Studenti, kteří se věnují své zálibě závodně (na vyšší úrovni)

	ANO		NE		CELKEM
	Počet	%	Počet	%	počet/%
Studenti ČR	7	10%	63	90%	70/100%
Studenti SP	16	23%	54	77%	70/100%
$\Sigma / \%$	23	16%	64	84%	$\Sigma\Sigma = 140$

Testování hypotéz otázky č.5

H0: Národnost studentů neovlivňuje pravděpodobnost počtu studentů, kteří se věnují své zálibě na vyšší úrovni.

H1: Národnost studentů ovlivňuje pravděpodobnost počtu studentů, kteří se věnují své zálibě na vyšší úrovni.

Tab.č. 5b Pozorované četnosti počtu studentů, kteří se věnují své zálibě závodně (na vyšší úrovni)

	ANO	NE	Celkem
Studenti ČR	7	63	70
Studenti SP	16	54	70
Σ	23	117	140

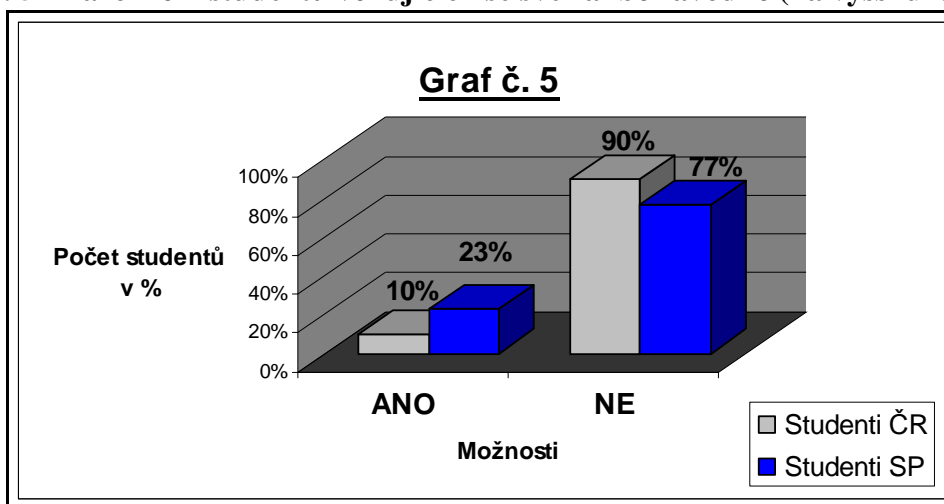
Tab.č. 5c Očekávané četnosti počtu studentů, kteří se věnují své zálibě závodně (na vyšší úrovni)

	ANO	NE	Celkem
Studenti ČR	11,5	58,5	70
Studenti SP	11,5	58,5	70
Σ	23	117	140

Testové kritérium: 4,21, stupeň volnosti: 1, kritická hodnota: 3,84⁵⁹.

KH < TK => **H1:** Národnost studentů ovlivňuje pravděpodobnost počtu studentů, kteří se věnují své zálibě na vyšší úrovni.

Graf č. 5 Znázornění studentů věnujících se své zálibě závodně (na vyšší úrovni)

Verbální vyhodnocení otázky č.5

Čeští studenti se věnují svým zájmům na „vyšší“, tedy závodní úrovni, pouze v 10% zastoupení a z toho 71% studentů uvedlo svou aktivitu - „sport“, ostatní svou zálibu neuvedli.

Španělských studentů věnujících se závodním aktivitám je 23%. Tyto aktivity uvedli ve většině také jako „sport“.

Hypotéza se v tomto případě u španělských studentů nepotvrdila. Ve statistickém šetření se ukázalo, že na hladině významnosti alfa existuje určitá statisticky významná závislost, kdy národnost ovlivňuje to, zda-li se studenti věnují volnočasové aktivitě na závodní úrovni.

V hlavní roli je zde faktor univerzity a rodiny. Studenti vydají mnoho času na studium (a s tím spjatém sportovním vyžitím) a jeho přípravu (viz výše). A druhý podstatný

59 J. Hendel, Přehled statistických metod zpracování dat/ Tab. III., Praha 2004, str.556

faktor se týká rodinného zázemí, které je pro Španěly velmi podstatné (viz kapitola 2.2 Španěle). Pouze 7 českých studentů ze 70 zaškrtno odpověď „Ano“ a z toho jich pouze 5 uvedlo „sport“.

Z pohledu osobního pozorování lze říci, že tento fakt vychází z mnohostrannosti českých studentů, kteří dělají mnoho věcí najednou a žádnou závodně. I když je zde potřebné dodat, že pojem „vyšší“ (závodní) úroveň je velmi nejednoznačný a může vést ke zkreslenému výsledku zkoumání.

2.5.6 Otázka č.6/12

Pracujete, či si přivyděláváte během studia?

Ano Ne

→ Pokud ano, tak kolik hodin pro týden?

méně jak 5 hod 6 – 15 hod více jak 16 hod

Hypotéza č.6

Španělstí studenti nemají oproti českým studentům potřebu si přivydělávat při studiu.

Statistické vyhodnocení otázky č.6

Otázku zodpovědělo 100% dotazovaných. Data z tabulky č.6a ukazují odpověď na první část otázky č.6. A informace z tab. č.6b odpovídají na druhou část otázky a ukazují nám počet pracovních hodin studentů, pokud zvolili v první části odpověď „Ano“.

Tab.č. 6a Rozložení studentů podle toho zda si při studiu přivydělávají či nikoliv

	ANO		NE		CELKEM
	Počet	%	počet	%	počet/%
Studenti ČR	53	75%	17	25%	70/100%
Studenti SP	22	31%	48	69%	70/100%
Σ / %	75	54%	65	46%	ΣΣ 140

Testování hypotéz otázky č.6

H0: Národnost studentů neovlivňuje pravděpodobnost počtu studentů dle toho, zda-li si přivydělávají.

H1: Národnost studentů ovlivňuje pravděpodobnost počtu studentů dle toho, zda-li si přivydělávají.

Tab.č.6b Pozorované četnosti počtu studentů dle toho, zda-li si přivydělávají či ne

	ANO	NE.	Celkem
Studenti ČR	53	17	70
Studenti SP	22	48	70
Σ	75	65	140

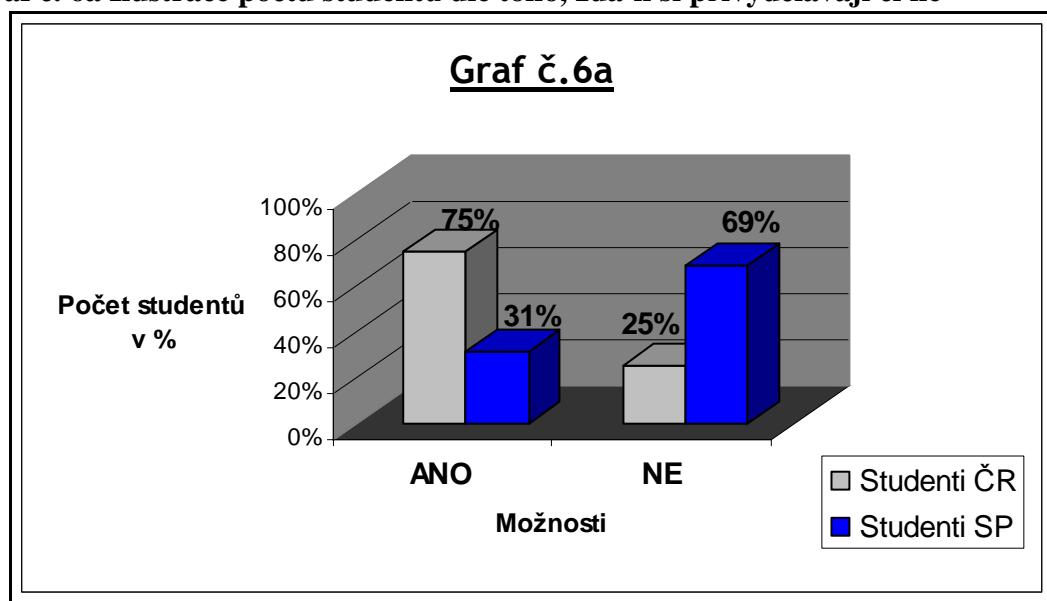
Tab.č.6c Očekávané četnosti počtu studentů dle toho, zda-li si přivydělávají či ne

	ANO	NE	Celkem
Studenti ČR	37,5	32,5	70
Studenti SP	37,5	32,5	70
Σ	75	65	140

Testové kritérium: 27,6 , stupeň volnosti: 1, kritická hodnota: 3,84⁶⁰.

KH < TK => **H1** Národnost studentů ovlivňuje pravděpodobnost počtu studentů dle toho, zda-li si přivydělávají.

Graf č. 6a Ilustrace počtu studentů dle toho, zda-li si přivydělávají či ne

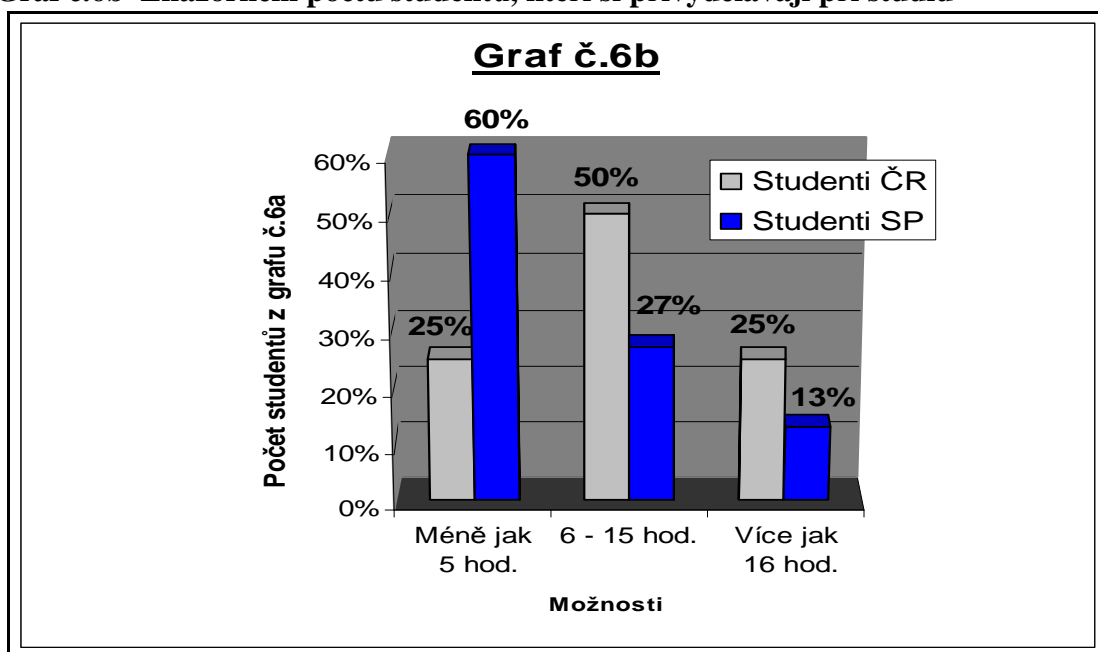

Tab. č. 6d Počet studentů přivydělávajících si při studiu

	Méně jak 5 hod.		6 - 15 hod.		více jak 16 hod.		Diference ČR - SP
	Počet	%	Počet	%	Počet	%	
Studenti ČR	13	25%	27	50%	13	25%	53/100%
Studenti SP	13	60%	6	27%	3	13%	22/100%
Σ / %	26	35%	33	44%	16	21%	ΣΣ 75

60 J. Hendel, Přehled statistických metod zpracování dat/ Tab. III., Praha 2004, str.556

Graf č.6b Znáznornění počtu studentů, kteří si přivydělávají při studiu

Verbální vyhodnocení otázky č.6

75% českých studentů si přivydělává při studiu, z toho polovina 6 - 15 hodin za týden, a čtvrtina méně jak 6 hodin za týden a druhá čtvrtina více jak 15 hodin za týden.

Španělských studentů přivydělávajících si při studiu je podstatně méně než českých, a to 31% a z toho většina z nich si přivydělává méně jak 6 hodin za týden. 27% studentů 6-15 hodin za týden a pouze 13% více jak 15 hodin.

I statistické testování prokázalo na hladině významnosti alfa, že existuje významná vazba jednotlivých národností a toho, zda-li si vydělávají.

Potřeba studentů si při studiu vysoké školy přivydělávat je na české straně vyšší, a to o 44%. Nejdůležitějším faktorem je rodinné zázemí, vytíženost studentů při studiu, možnosti studentů dané země si přivydělávat a individuální náročnost studentů na obsah vlastních potřeb.

Na španělské straně je velmi náročné propojení nemožnosti si zvolení vlastního harmonogramu studia a dlouhé dojíždění do kampusu univerzity. Společenské postavení rodin španělských studentů a jejich ekonomické zázemí je na vyšší úrovni než v Čechách a tudíž si španělští studenti nemusejí přivydělávat při studiu.

2.5.7 Otázka č.7/12

Bydlíte v místě Vaší školy?

- Ano   Na privátu   Na studentské koleji
 Dojíždím a to ..... (minut, hodin)

Hypotéza č.7

Španělští studenti oproti českým tráví více času při cestě na univerzitu.

Statistické vyhodnocení otázky č.7

Na otázku č.7 neodpověděli 4 španělský studenti a jeden český. Tato možnost je označena jako „0“.

Tab.č. 7a Počet studentů, kteří buď dojíždí, nebo bydlí v místě školy

	Bydlí v místě ško.		Bydlí na privátu		Bydlí na stu. koleji		Dojíždí		0		CELKEM počet/%
	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	Počet	%	
Studenti ČR	15	22%	8	11%	8	11%	38	56%	1	0%	70/100%
Studenti SP	31	45%	23	34%	6	8%	6	8%	4	5%	70/100%
Σ / %	46	33%	31	22%	14	10%	44	31%	5	4%	ΣΣ 140

Testování hypotéz otázky č.7

H0: Národnost studentů neovlivňuje pravděpodobnost počtu studentů, kteří buď dojíždí, nebo bydlí v místě školy.

H1: Národnost studentů ovlivňuje pravděpodobnost počtu studentů, kteří buď dojíždí, nebo bydlí v místě školy.

Tab.č. 7b Pozorované četnosti počtu studentů, kteří buď dojíždí, nebo bydlí v místě školy

	Bydlí v místě školy	Bydlí na privátu	Bydlí na koleji	Dojíždí	Celkem
Studenti ČR	15	8	8	38	69
Studenti SP	31	23	6	6	66
Σ	46	31	14	44	135

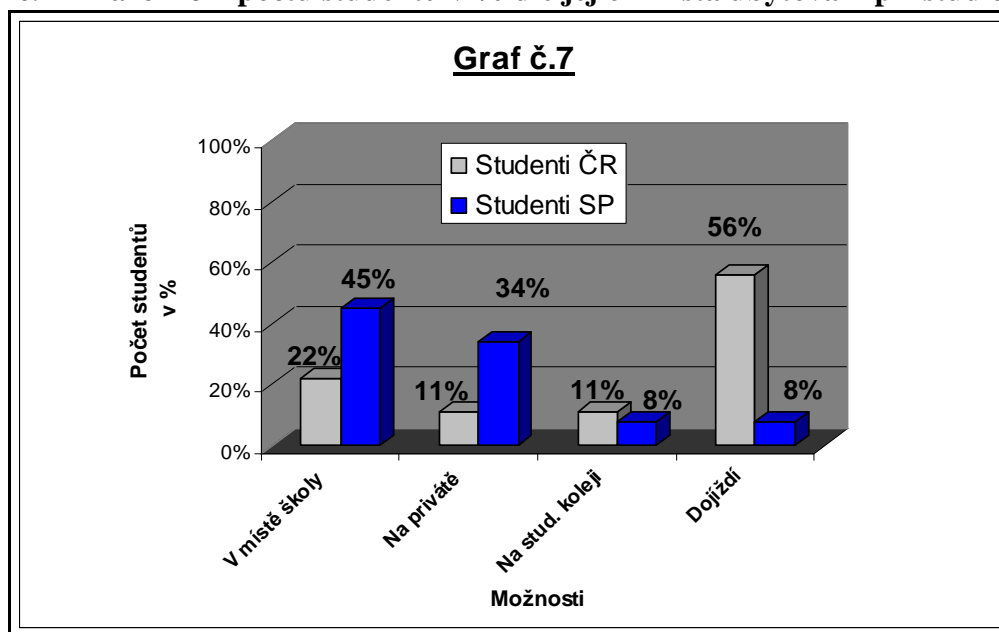
Tab.č. 7c Očekávané četnosti počtu studentů , kteří buď dojíždí, nebo bydlí v místě školy

	Bydlí v místě školy	Bydlí na privátu	Bydlí na koleji	Dojíždí	Celkem
Studenti ČR	23,5	15,8	7,2	22,5	69
Studenti SP	22,5	15,2	6,8	21,5	66
Σ	46	31	14	44	135

Testové kritérium: 36,17 , stupeň volnosti: 3, kritická hodnota: 7,8⁶¹.

KH <TK => **H1:** Národnost studentů ovlivňuje pravděpodobnost počtu studentů, kteří buď dojíždí, nebo bydlí v místě školy.

Graf č. 7 Znárodnění počtu studentů v % dle jejich místa ubytování při studiu

Verbální vyhodnocení otázky č.7

Škála možností otázky č.7 nabízí tři odpovědi. Viz otázka č.7.

22% českých studentů bydlí v místě své univerzity, 11% bydlí v místě své univerzity, ale v pronájmu, tedy na tzv. „privátu“. 11% bydlí na studentské koleji a 65% dojíždí do školy a to průměrně 45 minut.

U španělských studentů je tomu podstatně jinak, 22% bydlí v místě své univerzity⁶², 34% bydlí v pronájmu, 8% bydlí přímo v kampusu univerzity na kolejích a 8% dojíždí a to průměrně 40 minut.

61 J. Hendel, Přehled statistických metod zpracování dat/ Tab. III., Praha 2004, str.556

62 Univerzita Pablo de Olavide je mimo město Sevilla (15minut cesty ze Sevilly), je to uzavřený kampus.

Jediné, kde se dá v kampusu bydlet je na kolejích (600 euro na měsíc).

78% českých studentů a 53% španělských studentů bydlí při studiu doma.

Statistické testování na hladině významnosti alfa taktéž prokázalo to, že druh národnosti ovlivňuje to, zda-li studenti bydlí v místě své univerzity nebo ne.

Kampus Pablo de Olavide je samostatná územní jednotka, jezdí sem pouze autobusy nebo auta. V dnešní době se staví metro, které poveze studenty přímo z města. Ze samotného centra Sevilly trvá cesta asi 40 minut.

Španělští studenti tráví více času při cestě na svou univerzitu, avšak rozdíl je pouze v demografickém umístění univerzity a přístupu k ní, avšak jak je z dat grafu č.7 vidět více českých studentů zvolilo kategorii, že dojíždí do místa své univerzity.

2.5.8 Otázka č.8/12

Kolik předmětů studujete průměrně pro semestr?

méně jak 5 předmětů   6 – 10 předmětů   11 a více předmětů

Hypotéza č.8

Čeští studenti studují více předmětů za semestr než španělští studenti.

Statistické vyhodnocení otázky č.8

Tab.č. 8a Počet studentů dle jejich průměrného počtu předmětů za semestru

	Méně jak 5 předmětů		6 - 10 předmětů		11 a více předmětů		CELKEM počet/%
	Počet	%	Počet	%	Počet	%	
Studenti ČR	4	5%	56	80%	11	15%	70/100%
Studenti SP	25	36%	35	50%	10	14%	70/100%
Σ / %	29	20%	91	65%	21	15%	ΣΣ 140

Testování hypotéz otázky č.8

H0: Národnost studentů neovlivňuje pravděpodobnost počtu studentů dle jejich průměrného počtu předmětů za semestru

H1: Národnost studentů ovlivňuje pravděpodobnost počtu studentů dle jejich průměrného počtu předmětů za semestru

Tab.č.8b Pozorované četnosti počtu studentů dle jejich průměrného počtu předmětů za semestr

	Méně jak 5 předmětů	6 -10 předmětů	11 a více předmětů	Celkem
Studenti ČR	4	56	11	70
Studenti SP	25	35	10	70
Σ	29	91	21	140

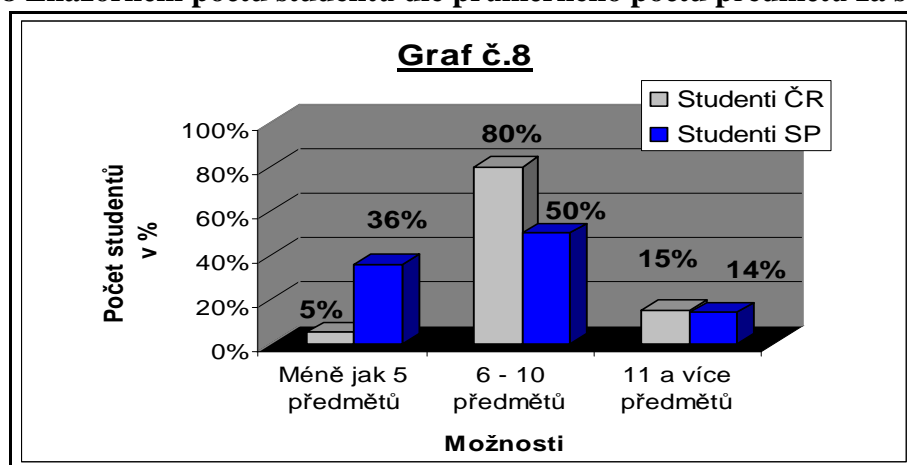
Tab.č.8c Očekávané četnosti počtu studentů , kteří buď dojíždí, nebo bydlí v místě školy

	Méně jak 5 předmětů	6 -10 předmětů	11 a více předmětů	Celkem
Studenti ČR	14,25	45,25	10,5	70
Studenti SP	14,25	45,25	10,5	70
Σ	29	91	21	135

Testové kritérium: 20,4 , stupeň volnosti: 2, kritická hodnota: 5,99⁶³.

KH <TK => **H1:** Národnost studentů ovlivňuje pravděpodobnost počtu studentů dle jejich průměrného počtu předmětů za semestr

Graf č. 8 Znárodnění počtu studentů dle průměrného počtu předmětů za semestr

Verbální vyhodnocení otázky č.8

Jak je z dat z grafu velmi patrné, čeští studenti studují 6 až 10 předmětů průměrně za semestr, což je 80% z celkového počtu respondentů. Oproti jim jsou španělští studenti, kde se jejich procentuální počet přiklání částečně i k možnosti méně jak 5 předmětů za semestr. Statistické šetření také prokázalo na hladině významnosti alfa, že národnost ovlivňuje volbu množství předmětů studentů.

Je zde nutné podotknout, že obsazení předmětů je každý semestr a ročník jiný, a že zde

může hrát velkou roli zkreslení, které by mohlo z odpovědí vycházet. 11 a více předmětů je na obou stranách rovnoměrně zastoupené a u všech studentů vyplývá z jejich osobního rozhodnutí při volbě „nadměrného“ školního zatížení.

Na obou univerzitách existují tzv. „moduly“, které si student volí na základě zvoleného oboru a tyto moduly obnáší určitý počet povinných předmětů. Jediný schůdný rozdíl, který by mohl být hybnou proměnnou v našem grafu je placené školné ve Španělsku. Každý předmět je ohodnocen určitou částkou. A z toho vyplývá, že volba předmětů je zde limitována sociální možností jedince.

2.5.9 Otázka č.9/12

Máte pocit, že Vám Vaše škola poskytuje dostatečné možnosti pro využití vašeho volného času?

Ano

Ne

→ Pokud ne, kde vidíte prostor pro zlepšení zázemí Vaší školy?

.....
 .....
 .....

Hypotéza č.9

Studenti nemají vyhraněný názor na tuto problematiku a nevidí souvislosti mezi jejich volným časem a školou jako institucí, která by je mohla v této oblasti obohacovat.

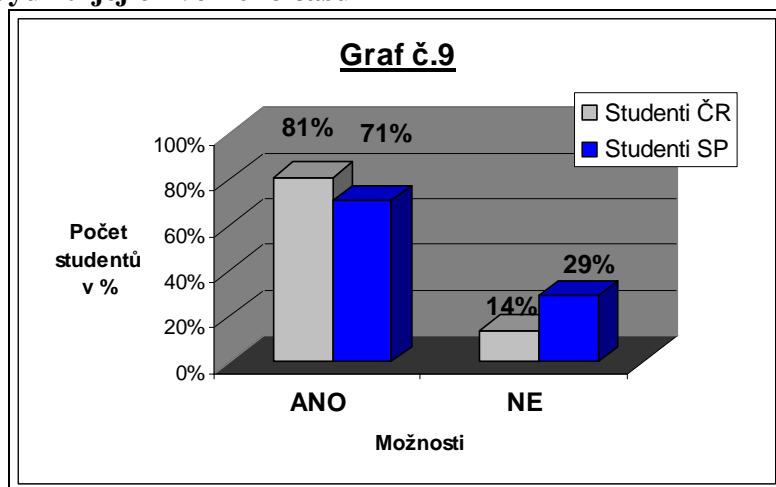
Statistické vyhodnocení otázky č.9

Na otázku č.9 odpovědělo 70 dotazovaných španělských studentů a pouze 67 českých studentů.

Tab.č. 9 Počet studentů dle jejich spokojenosti s nabídnutými možnostmi školy k využití jejich volného času

	ANO		NE		NEODPOVĚĎĚLI		CELKEM
	Počet	%	Počet	%	Počet	%	počet/%
Studenti ČR	57	81%	10	14%	3	5%	70/100%
Studenti SP	50	71%	20	26%	0	0%	70/100%
Σ / %	107	76%	30	21%	3	3%	ΣΣ 140

Graf č. 9 Znárodnění spokojenosti studentů s nabídnutými možnostmi školy k využití jejich volného času

Verbální vyhodnocení otázky č.9

81% českých studentů je spokojena s nabídkou volnočasových aktivit na jejich univerzitě.

14% dotazovaných je nespokojeno s úrovní nabídky univerzity, a to převážně s nevyhovujícím rozvrhem (jak rozvrhem školy, tak s rozvrhem nabídnutých aktivit). Další uvedené důvody nespokojenosti jsou nevyhovující sporty a jiné aktivity a špatné vedení předmětu tělesné výchovy. 2 studenti neuvedli důvod.

71% španělských studentů má pocit, že jim škola nabízí dostatek možností pro využití jejich volného času a 29% dotazovaných vytyčují jeden jediný podnět ke zlepšení zázemí školy, a to možnost volně si disponovat s jejich rozvrhem.

Pro studenty je velmi důležitý pocit, že mají možnost volně si svůj volný čas a s ním spjaté aktivity, určovat, avšak na druhou stranu je pochopitelné, že univerzita nemůže brát ohled na jednotlivce, ale musí vyjít vstříc kolektivu a předpisům dané instituce.

2.5.10 Otázka č.10/12

Kolik peněz týdně věnujete na své volnočasové aktivity?

Méně než 300Kč   301 – 1000 Kč   Více jak 1001 Kč

Hypotéza č.10

Španělští studenti věnují na své volnočasové aktivity za týden více jak 1001 Kč za týden oproti českým studentům, kterým stačí méně jak 300Kč.

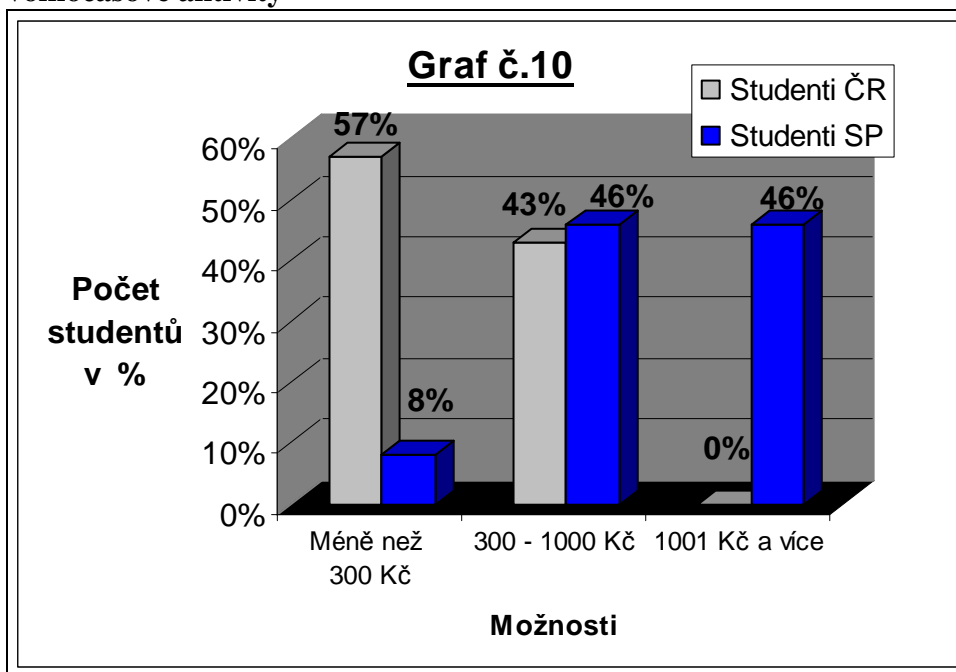
Statistické vyhodnocení otázky č.10

Otázka byla zodpovězena všemi dotazovanými. Možnost 1000 Kč a více nebyla zvolena žádným českým studentem.

Tab.č. 10 Počet studentů dle týdenní peněžní částky věnované volnočasovým aktivitám

	Méně než 300 Kč		300 - 1000 Kč		1000 Kč a více		CELKEM
	Počet	%	Počet	%	Počet	%	počet/%
Studenti ČR	40	57%	30	43%	0	0%	70/100%
Studenti SP	6	8%	32	46%	32	46%	70/100%
Σ / %	46	33%	62	44%	32	23%	ΣΣ 140

Graf č. 10 Znárodnění počtu studentů dle týdenní peněžní částky věnované na jejich volnočasové aktivity

Verbální vyhodnocení otázky č.10

Čeští studenti nevěnují mnoho peněz na svůj volný čas oproti španělským studentům. 57% studentů v ČR si vystačí s 300 Kč na týden. Ta samá částka stačí pouze 8% španělských studentů. Průměrně 45% studentů na obou stranách si vystačí s částkou v rozmezí 301 – 1000 Kč a pouze španělští studenti potřebují na své aktivity více jak 1001 Kč (30 e).

Pozorováním jsem zjistila, že Španělsko je stát klubu a spolků, každý občan do nějakého patří (plavání, košíková, karty...). Členství v těchto spolcích se dědí a nová generace jde ve šlépějích té staré (samozřejmě existují i výjimky). Každá aktivita spadá pod tyto kluby a každé členství je ročně placeno (nemalé sumy).

Zde je potřeba podotknout, že ekonomické úrovně obou států jsou velmi rozdílné. Ve Španělsku je od 1.1.2002 platná měna euro a u nás je stále Česká koruna (nelze srovnávat obě měny pouhým jejich přepočtem). Dalším faktorem je generační pohled španělských rodin na peněžní přístup k tzv. „koupí“ si přístupu ke svému koníčku, tedy koupit si účast na určitou volnočasovou aktivitu.

Čeští studenti mají své aktivity v mnoha případech finančně nezatížené, pomáhají jim v tom školní instituce, které zabezpečují mnoho aktivit zadarmo nebo za malou peněžní úhradu.

2.5.11 Otázka č.11/12

Jste spokojeni s tím, jak trávíte svůj volný čas?

Ano

Ne

→ Pokud ne, proč?

.....
.....
.....
.....

Hypotéza č.11

Čeští i španělští studenti jsou spokojeni s náplní svého volného času.

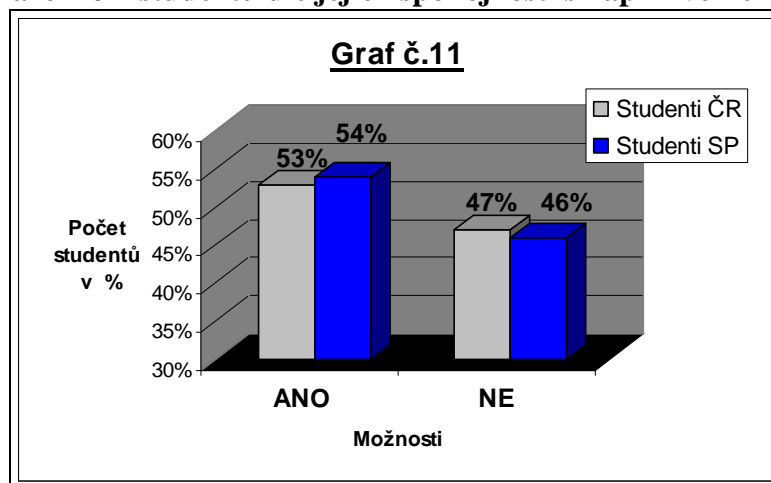
Statistické vyhodnocení otázky č.11

Na otázku č.11 odpovědělo 100% dotazovaných. V mnoha případech při odpovědi „ne“ neuvedli studenti důvod proč zrovna zvolili ne.

Tab.č. 11 Hodnocení studentů dle jejich spokojenosti s náplní jejich volného času

	ANO		NE		CELKEM
	Počet	%	Počet	%	počet/%
Studenti ČR	37	53%	33	47%	70/100%
Studenti SP	38	54%	32	46%	70/100%
Σ / %	75	54%	65	46%	ΣΣ 140

Graf č. 11 Znárodnění studentů dle jejich spokojenosti s náplní volného času

Verbální vyhodnocení otázky č.11

Odpovědi studentů z obou univerzit jsou s odchylkou v intervalu jednoho procenta shodné. Nadpoloviční většina studentů odpověděla, že jsou spokojeni s náplní svého volného času.

23 českých studentů volilo odpověď ne a z toho 5 studentů uvedlo důvod lenost, 10 studentů nedostatek volného času a mnoho práce, 2 studenti napsali, že důvodem jejich nespokojenosti je jejich neschopnost svůj čas si plně naplnit a uspořádat a 6 studentů se nevyjádřilo.

22 španělských studentů zvolilo odpověď ne, z toho 2 studenti by se chtěli více věnovat cizím jazykům, 7 studentů nemá dostatek volného času, 1 student by si přál umět více disponovat se svým časem a 12 studentů se nevyjádřilo.

Tato otázka je velmi individuální, je to záležitost názoru a hodnotové orientace každého studenta jednotlivě. Lze zde vidět provázanost s kulturními hodnotami jednotlivých národů, ale především s rodinnou výchovou- tedy vzniklou hierarchií hodnot, schopnost sebekritiky ad.

2.5.12 Otázka č.12/12

Jak trávíte svoje letní prázdniny?

(můžete zaškrtnout i více možností)

- Cestování   Dovolena s rodinou
 Studium (př.letní kurzy)   Sport
 Kulturní akce   S přáteli
 Práce (brigáda)

Hypotézy č.12

Čeští studenti tráví své prázdniny převážně na brigádě, cestují a sportují. Studium nepatří mezi jejich prázdninové aktivity. Španělští studenti tráví své volno studiem, dovolenou s rodinou a přáteli.

Statistické vyhodnocení otázky č.12

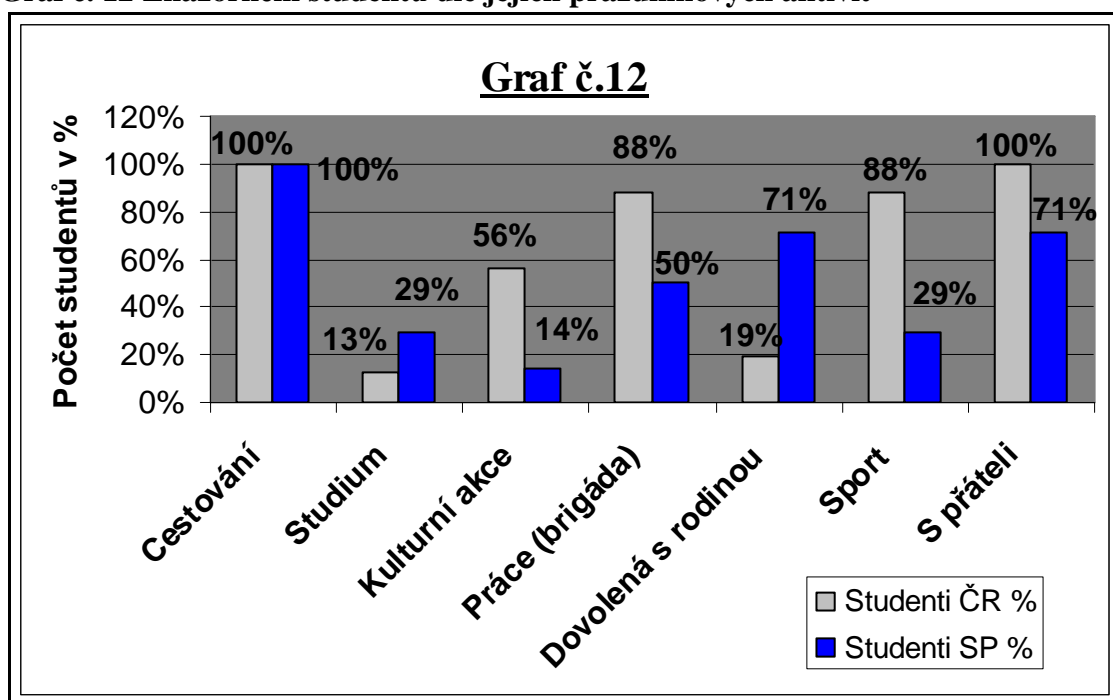
Otázka byla zodpovězena všemi studenty. Každý zvolil počet možností dle vlastního uvážení. Ani jeden student z obou univerzit nezvolil všechny možnosti najednou.

Tab.č. 12 Rozložení studentů dle jejich prázdninových aktivit

	Studenti ČR			Studenti SP			Diference ⁶⁴ ČR-SP
	Počet	%	Umístění	Počet	%	Umístění	
Cestování	70	100%	1.	70	100%	1.	0
Divadlo	9	13%	7.	20	29%	5.	-11
Kulturní akce	39	56%	5.	10	14%	7.	29
Práce (brigáda)	62	88%	3.	35	50%	4.	27
Dovolena s rodinou	13	19%	6.	50	71%	2.	-37
Sport	62	88%	3.	20	29%	5.	42
S přáteli	70	100%	1.	50	71%	2.	20

⁶⁴ Diference ČR-SP prokazuje u kladných hodnot větší oblíbenost dané aktivity u českých studentů a naopak záporné hodnoty ukazují větší oblíbenost dané aktivity na straně španělských studentů.

Graf č. 12 Znárodnění studentů dle jejich prázdninových aktivit

Verbální vyhodnocení otázky č.12

Všechny aktivity jsou dle oblíbenosti studentů zastoupeny různými počty. Na obou stranách, české i španělské, má 100% oblíbenost prázdninová aktivita „Cestování“. Čeští studenti přidávají k nejoblíbenějším ještě pobyt s přáteli, k neméně oblíbeným řadí z 88% „Brigádu“ a „Sport“ a poté z 56% „Kulturní akce“. A jako nejméně vykonávanou aktivitu volí „Studium“ a „Dovolenou s rodinou“.

Španělští studenti řadí na druhé místo svého žebříčku aktivit, které patří k prázdninám, „Dovolenou s rodinou“ a „Pobyt s přáteli“, a to se 71% oblíbeností. Třetí místo s 50% získala činnost „Brigáda“ poté s 29% následují „Studium“ a „Sport“ a na poslední místo řadí „Kulturní akce“.

Samozřejmostí dnešní studentské generace je využívat možnosti cestování, je to velmi oblíbená činnost, která nabízí mnoho dobrodružství a zážitků. Pomáhá mladému člověku orientovat se ve světě a uspořádat si život dle vlastních představ. Studenti z obou univerzit mají velmi kvalitní jazykovou přípravu na pobyt v zahraničí a prázdninový čas strávený cestováním je skvělou příležitostí pro praktické využití ve škole získaných jazykových znalostí.

U možnosti „Dovolená s rodinou“ je vidět silné španělské vazby na rodinu viz kapitola 2.2. V těchto případech je velmi často zainteresovaná „la casa sekunda“, tedy jejich

druhý domov, který leží u moře nebo v jiné provincii ve Španělsku. Je to jejich prázdninový domov, kde tráví většinu svého volného času. Na druhou stranu je zde aktivita „Sport“, kterým Španělé ze 71% nenaplnují svůj prázdninový čas a také jak se nepředpokládalo ani „Studiem“, což se v praxi jeví jinak, než se ukazují výsledky z dotazníku.

Čeští studenti jsou velmi často vytíženi „Brigádou“ a „Sportem“, přičemž se stýkají se svými přáteli. V menší míře kulturními akcemi (kino, divadlo, festivaly atd.). Plně pak využívají plného významu pojmu prázdniny a studium nechávají na školní rok.

„Dovolená s rodinou“ je již v jejím věku nepoužívaná náplň volného prázdninového času. Existuje zde mnoho důvodů. Jeden z nich je ten, že čeští studenti se nacházejí v přelomovém období oproti španělským studentům, kdy jim vzniká rodina nová, a kdy se od své původní rodiny rozdělují. Dalším důvodem je pracovní vytížení studentů na brigádách či na různých pracovních stážích v cizině. Jiným důvodem může být nedostatek financí či rodinného zázemí atd.

Závěr

Celá tato práce, byla věnována problematice volného času z konkrétního pohledu vysokoškolských studentů ve dvou státech, Španělsko (Universidad Pablo de Olavide) a Česká republika (Univerzita Pardubice).

První část mé práce je věnována okruhu české a španělské národnosti. Zde jsem se pokusila nastínit obě již zmiňované kultury, resp. národy, jejich charakteristické znaky, to jak jsou viděny v očích cizinců, v knihách spisovatelů a nezapomněla jsem tuto část doplnit i o mé osobní postřehy, které jsem nasbírala na studijním pobytu ve Španělsku a samozřejmě i pobytem v České republice, kde žiji celý svůj život.

Dále jsem se zabývala neopominutelným okruhem historie a vymezením pojmu volné času, což mi ohraničilo a ukázalo „erb“ nebo-li časovou návaznost dnešního vnímání volného času na vnímání tohoto pojmu v historii.

Tyto výše zmíněné části sloužily jako podklady a vstupy pro část praktickou, jejíž výsledky dávají odpovědi na zvolené cíle.

Vlastní výzkum probíhal na obou univerzitách současně formou dotazníků a nezúčastněného pozorování. Z každé univerzity bylo osloveno 70 respondentů (z toho na české straně 23 žen a na straně španělské 43 žen).

Z hlediska podmínek pro využívání volného času na obou univerzitách jsem nenašla žádné výraznější rozdíly, kromě placení školného u španělských studentů, které se výrazně podepisuje na větším zájmu španělských studentů o kontaktní výuku a posléze na intenzivnější přípravu mimo ní. U otázky, zda-li škola poskytuje dostatek podnětů pro volný čas odpovědělo více jak polovina studentů ano. Na Universidad Pablo de Olavide se často poukazuje na problém nemožnost studentů volně disponovat s rozvrhem. Další rozdíl se objevil v otázce, která zkoumala, zda-li studenti bydlí v místě školy, na privátu, na koleji nebo dojíždí. Ukázalo se, že ač je kampus španělské univerzity mimo město, přesto Španělští studenti dojíždějí méně než-li jejich Čeští kolegové, z čeho vyplývá, že většina českých vysokoškolských studentů nebydlí v rámci univerzitního kampusu.

Co se týče spokojenosti s naplněním volného času, tak se početně nevyskytuje výrazný rozdíl, tedy na obou stranách je spokojenost kolem 50%, ale rozdíly jsou v důvodech nespokojenosti. Čeští studenti se odkazují na svou lenost a neschopnost si čas uspořádat, na rozdíl od Španělů, kteří vidí převážně problém v nedostatku

volného času.

Volba zájmu, tedy náplň volného času byla testována pomocí „oznámkování“ předem zvolených kategorií. Na obou stranách byla nejlépe hodnocena kategorie „Čas s přáteli“, poté průměrně shodně byli zvoleny oblasti „Cestování“, „Četba“, „Hudba“, „TV, PC“. Výraznější rozdíly se objevily v aktivitách „Sport“ a „Lenošeni“. Kdy Češi známkují „Sport“ za 2 a Španělé za 3. „Lenošeni“ dostalo od Čechů 3 a od Španělů 4. Španělé se věnují svým aktivitám na závodní úrovni dvojnásobně více jak čeští studenti a to převážně sportu.

Další okruh se týkal týdenní intenzity zatížení volnočasovými aktivitami, kdy čeští studenti mají průměrnou hodnotu celotýdenního zatížení okolo 60%. O víkendu zatížení nepatrně povýší. Španělé mají během týdne malé zatížení svými aktivitami (30%) a během víkendu se zatížení rapidně zvýší.(90%). Což potvrzuje zjištění, že se opravdu španělští studenti věnují více činnostem, které se týkají jejich studia během týdne a o víkendu se zaměřují na své volnočasové aktivity.

Španělsko je státem spolku a klubů a tudíž lze předpokládat, že právě proto téměř polovina dotazovaných utratí za své týdenní aktivity více jak 1000Kč. Naproti tomu Čeští studenti, kteří tuto variantu vůbec nevyužili a raději volili odpověď méně jak 300 Kč. Zároveň si mnohem více českých studentů při studiu přivydělává oproti Španělům, kde velkou roli hraje rodina, která ve Španělsku poskytuje plné zabezpečení studentů při studiu.

Tato práce přinesla mnoho podnětů k zamyšlení. Poskytla orientační vhled do života (života ve volném čase) vysokoškolských studentů a zároveň umožnila srovnat dva národy (dvě kultury) z hlediska jejich charakteristik a vlastností jako celku, ale i jako jednotlivých studentů. Osobně mi byla velmi přínosná, obohatila mé životní zkušenosti a pomohla mi nahlédnout do světa, kde se prolíná teorie z praxí.

Použitá literatura a prameny

BENŠ, V., Štěpánek, P. *Španělsko a Španělé*. 2. vydání Praha : Grada Publishing, 2002. 130s. ISBN 80-247-0358-0.

ČERNÝ, V. *O povaze naší kultury*. Preisner. R. *Kultura bez konce*. Brno : Atlantis, 1991. 196s. ISBN 80-7108-112-4.

DUNLOP, F. *Španělsko : Velký průvodce*. Brno : National Geographic, 2006. 400s. ISBN 80-251-06756.

GANIVET, Á. *Španělské idearium*. Chomutov : L. Marek, 2007. 143s. ISBN 978- 80- 87127- 04-9.

GRUŠKA, J. *Česko/návod k použití*. Praha : Barrister&Principal, 2001. 200s. ISBN 80-85947-73-0.

HAVLÍK, R. a spol. *Kapitoly ze sociální výchovy*. Praha : Pedagogická fakulta UK v Praze, 1996. 110s. ISBN 80-86039.

HENDEL, J. *Přehled statistických metod zpracování dat/ Analýza a metaanalýza dat*. Praha : Portál, 2004. 583.s. ISBN 80-7178-820-1.

HINDLS, R. a spol. *Metody statistické analýzy pro ekonomy*. Praha : Management press, 1997. 249s. ISBN 80-85943-44-1.

JENÍK, Z. *Zdroje a základy duchovní hodnot současné české společnosti : Sborník příspěvků filosofického seminář konaného ve dnech 1.-2. listopadu 1993 v bývalém kostele sv. Ducha v Krnově*. Krnov : Střední pedagogická škola v Krnově, 1993. 146s.

MONTOUSSÉ, M. Renouard, G. *Přehled Sociologie*. Praha : Portál, 2005. 336s. ISBN 80-7178-976-3.

OLASO, Ch. D.a spol. *Spanien. Luzern/Switzerland : Terra magica*, 2004. 356s.
ISBN 3-7243-0391-2.

PÁVKOVÁ, J. a spol. *Pedagogika volného času*. Praha : Portál, 1999. 229s.
ISBN 80-7178-295-5.

SLEPIČKOVÁ, I. *Sport a volný čas*. Praha : Karolínium, 2000. 112s. ISBN 80-246-0044-7.

URAN, M. *Ideální Čech*. Olomouc : Opava, 1999. 153s. ISBN 80-901667-7-6.

VESELÁ, J. *Základy sociologie volného času*. Pardubice : Univerzita Pardubice, 1999. 80s. ISBN 80-7194-197-5.

VINCENT, M., Stradling, R. A. *Svět Španělska a Portugalska*. Praha : Knižní klub Balios, 1997. 240s. ISBN 80-7176-574-0.

Internetové odkazy

Centrum pro výzkum veřejného mínění : Sociologický ústav AV ČR. *Co je v našem životě důležité – Tisková zpráva z 12. května 2003* [online, rok zpracování 2003]. Dostupný z WWW: <http://www.cvvm.cas.cz/upl/zpravy/100217s_ov30512.pdf>

Český statistický úřad. *Počet obyvatel podle oblastí, krajů a okresů v 1. - 3. čtvrtletí 2007* [online]. Praha : Český statistický úřad, 2007 [cit. 2007-12-02]

Dostupný z WWW:

<[www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/t/AF003068A9/\\$File/400107q314.pdf](http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/t/AF003068A9/$File/400107q314.pdf)>

ČERVENKA J. *Hodnotové orientace v naší společnosti : výzkum v rámci „Sociální a kulturní soudržnost v diferencované společnosti“* [online]. Praha : Centrum pro výzkum veřejného mínění : Sociologický ústav AV ČR. 2004, [2007-12-18].

Dostupný z WWW:

<http://www.cvvm.cas.cz/upl/nase_spolecnost/100044s_cervenka-hodnoty.pdf>

CHOMÁTOVÁ, J. *O španělské povaze* [online]. Země světa.cz. 2003, [vyšlo 2003-08-01; cit. 2007-11-20].

Dostupný z WWW: <http://www.zemesveta.cz/articles_print.asp?idk=173&ida=301>

GUSTAVO, M. *Španělsko se konečně zbavuje zbytečných komplexů* [online]. Praha : Expertis. Květen 2003, [2007-11-20]. Dostupný na WWW:

<<http://www.expertis.cz/upload/1078141209610890.pdf>>

LIPŠANSKÝ, J. *Proč jsou Češi rasisti* [online]. Praha : Britské listy. 2007, [2007-12-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.blisty.cz/files/isarc/9912/199912091.html>>

Univerzita Pardubice. *Erasmus* [online]. Pardubice : Mezinárodní vztahy 1998/1999 [2007-11-18]. Dostupný z WWW:

<<http://www.upce.cz/mezinarodni-vztahy/vztahy-llp/vztahy-mspol-se/>>

Wikipedia otevřená encyklopedie [online]. *Primogenitura*. 2007, [cit. 2008-02-19]. Dostupný z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Primogenitura>>

Wikipedia otevřená encyklopedie [online]. *Španělsko*. 2007, [cit. 2007-11-20]. Dostupný z WWW: <<http://cs.Wikipedia.org/wiki/%C5%A0pan%C4%9Blsko>>

Seznam tabulek

Tab.č. 1 Počet studentů z hlediska jejich pohlaví	24
Tab.č. 1a Počet hodin studentů strávených týdně u volnočasových aktivit	24
Tab.č. 1b Pozorované četnosti počtu hodin studentů strávených týdně u volnočas. aktivit.....	24
Tab.č. 1c Očekávané četnosti počtu hodin studentů strávených týdně u volnočas. aktivit.....	24
Tab.č. 2 Čas strávený studenty za den studiem mimo kontaktní výuku	27
Tab.č. 3 Ohodnocení (1- nejlépe hodnoceno) předem zvolených volnočasových.....	29
Tab.č. 4 Rozdělení zájmových činností studentů dle jednotlivých dnů v týdnu	31
Tab.č. 5a Studenti, kteří se věnují své zálibě závodně (na vyšší úrovni).....	32
Tab.č. 5b Pozorované četnosti počtu studentů, kteří se věnují své zálibě závodně	32
Tab.č. 5c Očekávané četnosti počtu studentů, kteří se věnují své zálibě závodně.....	32
Tab.č. 6a Rozložení studentů podle toho zda si při studiu přivydělávají či nikoliv.....	34
Tab.č. 6b Pozorované četnosti počtu studentů dle toho, zda-li si přivydělávají či ne.....	34
Tab.č. 6c Očekávané četnosti počtu studentů dle toho, zda-li si přivydělávají či ne.....	34
Tab.č. 6d Počet studentů přivydělávajících si při studiu.....	34
Tab.č. 7a Počet studentů, kteří buď dojíždí, nebo bydlí v místě školy	37
Tab.č. 7b Pozorované četnosti počtu studentů, kteří buď dojíždí, nebo bydlí v místě školy	37
Tab.č. 7c Očekávané četnosti počtu studentů, kteří buď dojíždí, nebo bydlí v místě školy	37
Tab.č. 8a Počet studentů dle jejich průměrného počtu předmětů za semestru.....	39
Tab.č.8b Pozorované četnosti počtu studentů dle jejich průměrného počtu předmětů za sem..	40
Tab.č. 8c Očekávané četnosti počtu studentů dle jejich průměrného počtu předmětů za sem..	40
Tab.č. 9 Počet studentů dle jejich spokojenosti s nabídnutými možnostmi školy	41
Tab.č. 10 Počet studentů dle týdenní peněžní částky věnované volnočasovým aktivitám	43
Tab.č. 11 Hodnocení studentů dle jejich spokojenosti s náplní jejich volného času.....	45
Tab.č. 12 Rozložení studentů dle jejich prázdninových aktivit	46

Seznam grafů

Graf č. 1 Počet hodin studentů strávených týdně u volnočasových aktivit.....	26
Graf č. 2 Čas strávený studenty za den studiem mimo kontaktní výuku	27
Graf č. 3 Znázornění ohodnocení (1 -nejlépe hodnoceno) volnočasových aktivit.....	29
Graf č. 4 Znázornění počtu studentů dle rozdělení zájmových činností	31
Graf č. 5 Znázornění studentů věnujících se své zálibě závodně (na vyšší úrovni).....	33
Graf č. 6a Ilustrace počtu studentů dle toho, zda-li si přivydělávají či ne	35
Graf č. 6b Znázornění počtu studentů, kteří si přivydělávají při studiu.....	35
Graf č. 7 Znázornění počtu studentů v % dle jejich místa ubytování při studiu	38
Graf č. 8 Znázornění počtu studentů dle průměrného počtu předmětů za semestr	40
Graf č. 9 Znázornění spokojenosti studentů s nabídnutými možnostmi školy.....	42
Graf č.10 Znázornění počtu studentů dle týdenní peněžní částky na volnočasové aktivity.....	43
Graf č. 11 Znázornění studentů dle jejich spokojnosti s náplní volného času	45
Graf č. 12 Znázornění studentů dle jejich prázdninových aktivit	46

Seznam příloh

Příloha č. 1 Dotazník/ česká verze	58
Příloha č. 2 Dotazník/ španělská verze	61

Příloha č. 1 Dotazník/ česká verze

Dotazník

Na téma: Komparace (srovnání) volnočasových aktivit vysokoškolských studentů v České Republice (Univerzita Pardubice) a ve Španělsku (Univerzita Pablo de Olavide).

Studentka 2.ročníku Sociologie (Univerzita Pardubice): Tereza Bisová

Tento vyplněný dotazník poslouží k vypracování bakalářské práce na výše uvedené téma. Vámi poskytnuté údaje poslouží jen k samotnému zpracování a nebudou nijak zneužity.

Osobní údaje:

(pro volbu odpovědi v rámečku – poklikněte 2x myší na rámeček a zvolte „zaškrtnuto“)

(* nepovinné)

***Jméno:**.....

***Email:**.....

Pohlaví: Muž   Žena

Věk : .....

Fakulta: .....

Obor:.....

Ročník: ..... * **Rok začátku studia:** .....

Forma studia :   prezenční   kombinované

Ukončení středoškolského vzdělání :   gymnázium

střední škola

učiliště

Otázky k tématu:

1. Kolik hodin týdně věnujete svým zájmům ?

méně než 4 hodin   5-10 hodin   11 a více hodin

(zájmem se rozumí činnosti, která jsou vykonávány dobrovolně, které přinášejí radost a uspokojení a nezahrnují se do profesně pracovního procesu)

2. Kolik hodin denně věnujete studiu (mimo školní docházku) ?

- méně než 2 hodin   3-5 hodin   6 a více hodin
(do studia se nezahrnuje příprava do školy a ani povinná školní docházka)

3. Jak byste ohodnotili Vaše zájmy?

(Seřad'te je podle oblíbenosti - 1 neoblíbenější, 5 nejméně oblíbené)

.....Sport	.....Cestování
.....Divadlo	.....Četba
.....Čas s přáteli	.....Hudba
.....Lenošeni	.....Tv, PC
Jiné	.....

4. Zaškrtněte dny v týdnu, kdy se věnujete svým zájmům.

- Po   Út   St   Čt   Pá   So   Ne

5. Věnujete se některé Vaší zálibě na vyšší (závodní) úrovni ?

- Ano a to .....(Vaše hobby)
 Ne

6. Pracujete, či si přivyděláváte během studia?

- Ano   Ne
→ Pokud ano, tak kolik hodin pro týden?
 méně jak 5 hod   6 – 15 hod   více jak 16 hod

7. Bydlíte v místě Vaší školy?

- Ano   Na privátu   Na studentské koleji
 Dojíždím a to ..... (minut, hodin)

8. Kolik předmětů studujete průměrně pro semestr?

- méně jak 5 předmětů   6 – 10 předmětů   11 a více předmětů

9. Máte pocit, že Vám Vaše škola poskytuje dostatečné možnosti pro využití vašeho volného času?

Ano

Ne

→ Pokud ne, kde vidíte prostor pro zlepšení zázemí Vaší školy?

.....
.....
.....

10. Kolik peněz týdně věnujete na své volnočasové aktivity?

Méně než 300Kč 301 – 1000 Kč Více jak 1001 Kč

11. Jste spokojeni s tím, jak trávíte svůj volný čas?

Ano

Ne

→ Pokud ne, proč?

.....
.....
.....
.....

12. Jak trávíte svoje letní prázdniny?

(můžete zaškrtnout i více možností)

Cestování

Dovolená s rodinou

Studium (př.letní kurzy)

Sport

Kulturní akce

S přáteli

Práce (brigáda)

(Prosím o zaslání vyplněného dotazníku na adresu : T.Bisova@email.cz)

Děkuji Vám,

že jste si udělali čas na vyplnění mého dotazníku!

3. Enumere del 1 al 5 por orden de preferencia las siguientes actividades.

(1 favorito y 5 el menos importante)

.....el deporte .....la viaje
.....el teatro .....la lectura
.....el tiempo con amigos .....la musica
.....el apoltronamiento ..... la tele, el ordenador
Otros .....

4. Marque los días de la semana que dedica a sus actividades de ocio.

Lu. Mar. Miér. Jue. Vier. Sá Do.

5. Practica alguna actividad de ocio a nivel de competición ?

Sí, en cual .....
 No

6. Trabaja o gana dinero mientras estudia?

Sí No

→ Sí, cuantas horas a la semana?

menos de 5 horas 6 – 15 horas más de 16 horas

7. Vive dentro de la localidad de su Universidad ?

Sí Vivienda independiente Residencia de estudiante

Cuánto tiempo tarda en llegar a la Universidad ? ..... (minutos, horas)

8. Cuantas asignaturas estudia de media por un cuatrimestre (1/2 de año)?

menos de 5 asignaturas 6 – 10 asignaturas más de 11 asignaturas

9. Siente, que su Facultad le ofrece la posibilidad de aprovechar su tiempo libre?

Sí

No

→ En caso negativo, cómo lo mejoraría?

.....
.....
.....

10. Cuánto dinero dedica a su actividad de ocio semanalmente?

menos de 10 euros   11-25 euros   más de 26 euros

11. Está contento disfruta de su tiempo libre?

Sí

No

→ Si no, porqué?

.....
.....
.....
.....

12. Cómo disfruta de su vacaciones de verano?

(puede marcar más posibilidades)

el viaje

la vacaciones con la familia

el estudio (curso de verano)

el deporte

las actividades culturales

con amigos

el trabajo

(Por favor remita el cuestionario relleno a la dirección : T.Bisova@email.cz)

Muchas gracias por su colaboració!

ÚDAJE PRO KNIHOVNICKOU DATABÁZI

NÁZEV PRÁCE	Komparace volnočasových aktivit vysokoškolských studentů v Čechách a ve Španělsku.
AUTOR PRÁCE	Tereza Bisová
OBOR	Sociologie
ROK OBHAJOBY	2008
VEDOUCÍ PRÁCE	PhDr. Mgr. Ilona Moravcová, Ph.D.
ANOTACE	Práce se zaměřuje na problematiku volnočasových aktivit, konkrétně využívá komparaci těchto aktivit mezi českými a španělskými studenty (Univerzita Pardubice a španělská univerzita Universidad Pablo de Olavid v Seville). Hledá mezikulturní rozdíly a faktory, které ovlivňují možnou volbu aktivit volného času.
KLÍČOVÁ SLOVA	Češi, Španělé, volnočasové aktivity, komparace, vysokoškolští studenti.